

ELŐFIZETÉS

KELTYEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

MIRDETÉSEK:

4-heteses petit sor egyszer 20 Ft,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, november 15.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelők: Egy kapcsolatos kérdés.

A képviselőház ülése.

Egyrői-másról. Irta: Lux Terka.

Szenzáció vasúti találmány.

Az atléta-bál.

A bácska nábob.

A kormány provokálása.

Okirathamisíté szabé.

A Humbert-ügy fölújítása.

Politikai érdekességek.

Egy aradmegyei óca emlékei.

A tartalékosokat behívják.

Fér a Weitzer-örökség ellen.

A Nádor-csatorna okmányai.

Betintázott teatlettek.

Tárca: A hétről. Irta: Forgács. — Sándor ur
kalandja. Irta: Lengyel Laura.

Csarnok: A 3328. számú gyűrt. Irta: Brioux.

Egy kapcsolatos kérdés.

Arad, november 14.

A tárgyalás alatt levő ujoncozási törvényjavaslat jelentősége oly közvetlenül érinti a polgárság katonaköteles osztályának érdekét, hogy a parlament, illetőleg a parlamentnek az a része, mely a törvényhozás akcióját minden áron megakadályozni igyekszik, ezen nagyfontosságú és életbe vágó érdekét hosszabb ideig szem elől nem tévesztheti.

Arról van szó, hogy az ujoncozási törvényjavaslat elfogadásával nyomban haza bocsájtatnak a három éven túl szolgáló katonák, ellenben ezen törvényjavaslat elfogadásának megakadályozása esetén

nem csak a régi katonákat is bent tartanák még további szolgálattételre, hanem a póttartalékosokat is — a kik pedig minden katonai szolgálat alól mentesítve hitték magukat — két, esetleg három évre behívják, és mindezt a törvény betűjének értelmében.

Nyilván való, hogy ily körülmények között lehetetlenség, miszerint egy pár izgága ur és klerikális agitátor a törvényjavaslat letárgyalását megakaszthassa és ezer meg ezer magyar polgárt családos-tól együtt gyászba és nyomorúságba döntessen.

Az obstrukció eliszapodása és megszűnése tehát rövid haladék mellett kétségtelenül be fog következni, már csak azért is, mert a helyzet vas kényszere annak további fenállását meg nem tűri. Így önkéntelenül előtérbe nyomulnak azon kérdések, melyeket a kibontakozás érdekének sürgőssége kissé hátra tolt, de a melyek az adott viszonyok között további elodázást már nem tűrnek.

Ilyen kérdés egyebek között a választási reform. Hogy nálunk a magát túlélt választási törvények megváltoztatása radikális irányba terelődött, annak is a Széll ur rövidlátó politikája volt az oka. Mert alig hinné az ember, hogy ez a mézes-mázos beszédű nyájas férfiú taktikázott és fondorkodott is — a sok dolgától ugyan ráért — és egyebek között nagyon is vastag kacérkodásba esett a — szocialistákkal. A munkások szervezkedése és bér-

mozgalmaiban a hatósági ellenőrzés kötelekeit idevágó rendeleteivel annyira meglazította, hogy egyes vállalatok és iparágak a bérharcok egyenlőtlené vált esélyei folytán a munkás egyesületek kénykedvének lettek kiszolgáltatva. A megnyert szocialistákat azután ráeresztette az obstrukciós ellenzék utcán tüntető híveire és azok manifesztációira, úgy hogy az utcát a szó szoros értelmében a szocialisták segítségével tisztította meg a hazafias demonstrációkban utazó ellenzék-től. Annyira sarokba szorultak ez utóbbiak, hogy egyezkedni voltak kénytelenek a szocialistákkal és programjukba a választási reformnak oly radikális pontozatait venni föl, melyek a magyar nemzet lét-fő tételeit támadják, és a melyeket éppen ezért idáig a magyar parlamentnek egy pártja sem irt zászlajára.

De hát itt is bebizonyul a régi igazság, hogy nem eszik a levest oly forrón, mint a hogyan föltalálják.

Nagyon jól tudják azt a képviselőház mostani ellenzéki pártjai, hogy a vagyon-talan proletariátus, melyet egy általános szavazatjog az urnákhoz szabadítana, éppen nem kedvezne az ő választási esélyeiknek. A magyar nemzeti jogok és érdekek hangoztatása nem csábitja őket; a hol döntenének, de a saját anyagi és társadalmi érdekeik lennének rájuk nézve irányadók, a hol pedig kisebbségben volnának, a hatalom serpenyőjébe esnék szavazatuk sulya. A mi pedig a nemzetiségi

A hétről.

Egy éjről kell dalolnom, zint' ugy égek bele,
Hiresb nem volt ennél a Walpurgis éjjele:
S mit rólad elneveztek, az éj, Szent Bertalan:
Mint e csütörtök éjjel, hidd meg, nem volt
[olyan.

S az egymásba szövődött ezer s egy é szaka
Közt nincs olyan, hiába, mint ez az egy maga;
Beismeré a hold is a fellegek között:
Mióta van, ily éjbe a fénye nem sűtött.

Az országnak atyáit ébren tartá a gond,
És éjjeli ülésel mentik vala a hont;
Mivel a hon nyugodtan ugy tud aludni csak,
Ha atyái az álma fölött virrasztanak.

S a virrasztás, hogy őket ne törje meg nagyon,
Mókával, mulatással ütök az éjt agyon:
Elsőnek Lengyel Zoltán vidám beszédbe kezd,
Mert érdeke a honnak szörnyen kívánja ezt.

S beszél a legzoltánabb, — nem tudja senki, mit:
Hogy mint köti a bajszot a nép amott, s imitt;
Oka vajjon mi annak, hogy nincs több fej
[kopasz,

A fő, hogy Zoltán mondja, hogy mit, mellé-
[kes az.

És a mohácsi vészről eltrécsel óraszám,
Ily módra győzni szusszal, nem kis bravúr az ám,
S hogy négy órája szól, így tetézi virtusát:
„És most, t. Ház, ha tetszik, a tárgyra térék át.“

S a porondon Gabányi Miklós előrelép,
„Az isten hozta bátya; miért nem jött előbb!“
A t. Ház a kacajtól a palokon gurul,
Halván Gabányi Miklóst citálni — latinul.

„Vihar ellen ne ússzál, kormány, aztönkre zú,
Mert *contra ventum non est*... mondja Ovidiusz;
Obstrukciót legyűrni Tisza nagyon kevés:
In hoc signo, non vinces, non fit leszerelés.

Egy kurta szivar ellen áll egy regálitás,
Hogy tévedés a mondás: *in Wieno veritas*;
Az igazságnak Bécsbe nem lelni a nyomát,
Hogy verné meg Zeűsz Bécs *pluszkvampor-
fektomát!*“

S így szól tovább is ajkán a klasszikus beszéd;
Citátumok nyilat így röpitvén szerteszét.
S elismeréssel neki Sipulusz így felel,
„*Si tacuisses, Miklós, hát nagy tudós leszel.*“

Háttérbe mindezáltal ő senkit se szorit,
Küldi mulattatóra a néppárt Udvaryt,

S elmondja az, mit minden párt álmélkodva
hall:
Mi fán terem és merre tenyészik a korall.

Ezt senki a korallról nem tudta biztosan,
Ha ide jár az ember, lám, mégis haszna van.
„S a néppárt ó mi boldog“ — valaki így ri-
vall, —

„Más gondja nincs, mint hogy hol tenyészik a
korall.“

És a ki a terembe szerepet nem kapott,
A szeparékba osztja a *nemzeti* lapot;
És egynél minden pártnak a tagja egyetért,
Néhány kontrát eresztvén a honnak üdvéért.

Mert hogy nemzeti vívmány az alsós, nem vitás,
Ah ez kell a magyarnak, nem az indem-
nitás;

A t. Ház napirenden kimondhatná talán:
Nappal ülést jövőre nem tart egyáltalán.

S az éji ülés híre a hová eljutott,
Az osztrák hova lenni a félsztől nem tudott;
S nálunk egy kétfejű sas, hogy erről értesült,
A rákok templomáról ijedtén elröpült.

Forgács.

kerületeket illeti, ott a proletariátus saját fajbeljére szavazza és a nemzetiségek érdekeit segitendő dülőre.

Az ált lános szavazatjoggal tehát a függetlenségi, vagy általában a közjogi ellenzék, mely hazafias és nemzeti alapon áll, még többet vesztené, mint a kormánypárt, és épen azért nem is fognak ők a hangoztatott radikális választási reformokért valami tulságos hevülettel sikra szállni; kitűnt ez különben már a körjegyzőségenkénti szavazások eszméjének felvetésénél, melyet csakhamar elejtettek, mert rájuk nézve kedvezőtlenebb kilátásokat nyújtott, mint a kormánypártnak.

De az általános szavazatjog megvalósításának sürgetése, mint említők, azért sem képezheti magyar parlamenti pártok programját, mert ez a magyar nemzeti érdekek szempontjából ugrást jelentene a sötétbe és végzetes következményekkel járhatna a magyar nemzeti állam fenmaradása- és konszolidációjára nézve.

Nem állítjuk, hogy ez mindenkorra ki lenne nálunk zárva, de addig, míg a magyar nemzetiség tulnyomó többsége a vagyonosabb osztályban gyökeredzik, míg ellenben az általános számhoz képest a magyar alig több a népesség felénél, addig a cenzust a minimumra redukálni egyenesen öngyilkosság volna.

Reméljük, hogy mire megéri a radikális demokrácia vetése nálunk is, akkorára nemcsak birtoka- és értelmiségének fokára, de számára nézve is nagy tulsúlyban lesz a magyar, és akkor hát isten neki, had legyen meg az egyenlőség nálunk is nemcsak a törvény, hanem az — urna előtt is.

Mindazonáltal a választások reformja a szükség és méltányosság határai közt nem csak időszerű, de egyenesen sürgős teendő. A jog mérsékelt kiterjesztésével jelentékeny engedmény tétetnék a szabadelvűség követelményének, másrészt a nép újabb, egészséges rétegei vonatnának bele a nemzeti küzdelmek érdekkörébe. De leginkább a választókerületek helyesebb beosztása sürgeti a választási reformot, mert

itt nagy előnyöket lehetne biztosítani a magyar nemzeti ügynek. Ugyanis a mostani beosztás fenállása óta a városok lakossága számban megsokszorozódott, és egyben megmagyarosodott, s mindemellett lakosságának csak azon számarányához képest választ képviselőt, melylyel 55 év előtt birt. Így történik, hogy oly nemzetiségi kerületek, melyek lakossága például Aradnak egy tizedrészét sem teszi, ép úgy választ egy követet mint Arad, ellenben vannak sokkal kisebb és kevesebb számú lakossággal bíró városok, melyek két képviselőt is választanak, s a melyekhez mérten Aradnak legalább is ötöt kellene a parlamentbe küllenie.

Egyszóval, a választói jog megfelelő kiterjesztésével, s a kerületek helyesebb beosztásával egyaránt nagy szót lehet tennék úgy a szabadelvűség, mint a magyarság érdekének, és nagy mulasztást követne el a kormány, ha a választási reformot ebben az irányban meg nem csinálná, mielőtt a polgárság az új képviselőházat megválasztaná.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 14.

Borus őszi estére viradt ma Budapest. Mikor délelőtt tíz órakor a Házba sietünk, mindenütt alkonyi homály borong még. Az üzletekben égnek a lámpák, a villamos kocsik is égő lámpákkal robognak, a Ház pedig, a t. Ház fenyárban uszik. De sajnos nem képletesen, hanem a valóságban, mert a képleteség dolgában a fényből csak még a derengés van meg. Ellenben az ülést remben kig ul valamennyi csillár s így külsőségben a tegnapi előtti éjjeli ülés képében gyönyörködhetik a laikus néző, de annak tartalma nélkül. Mivelhogy a mai nap nagyon tarka nap ugyan, de egyébként csendes nap.

Tarka nap: mert sok mindenféle került szóba. Van napirend előtt való felszólalás, obstrukciós beszéd az ujoncozás ellen, interpelláció

nyolc is van bejelentve és végezetül az ellenzék tervez ma napirend javaslatot. Igazán nagy hálátlanság, hogy a honatyák ily gazdag és tarka programot nem honorálnak kellő érdeklődéssel. Vagy az idő teszi, hogy oly kevesen vannak a Házban? A sötétet látva, a déli időben is azt hiszik tán, hogy este van. És alusznak tovább.

A kik pedig bejönnek a Házba, itt ringatóznak bele ugyanebbe a hitbe, és itt szunyókálnak csendesen. Avagy mire is volna jó másra egy obstrukciós beszéd?

A mai ülésről a következő tudósításunk szól:

A képviselőház ülése november 14 én.

Elnök: Perczel Dezső.

Fél tizenegy órakor nyitotta meg elnök az ülést. Jegyzőkönyv és indítványok előterjesztése után felolvassák az interpellációs könyvet. Nyolc interpelláció van bejelentve. Az ujonnan bejelentett interpellációk a következők:

Molnár Ákos: Az olasz borvám szerződés mibenállásáról a miniszterelnökhöz, Barta Ferenc dr.: a vaskövi főszo gabiróságához tartozó lunkai körjegyző visszaélései tárgyában a belügyminiszterhez, Sebess Dénes: a székelyföldi tagosító mérnökök minősítés tárgyában az igazságügyi miniszterhez, Bedőháry János: az udvarhelymegyei főjegyző, gróf Lázár Adám felfüggesztése tárgyában a belügyminiszterhez, Vlád Aurél: a doborai kaszinó felosztása tárgyában a belügyminiszterhez.

Perczel elnök javasolja, hogy déli egy órakor térjenek az interpellációkra.

Lovász Márton: Déli tizenkét órakor térjünk rá!

Szederkényi Nándor: szintén a déli tizenkét órát kívánja.

Elnök: Hát mondjuk, hogy félegykor. (Helyeslés). Ebben a Ház megegyezik.

(Személyes ügy).

Sréter Alfréd személyes kérdésben szólal fel, Thaly tegnapi rája vonatkozó megjegyzéseire óhajt válaszolni. Thaly félreértette szót. Thaly ugyanis olyasmit mondott tegnapelőtti beszédében, hogy Tisza helyett Lobkovitznak kellene jönni. Erre kiáltott közbe szóló, hogy ilyet józan ember nem mond, mert ez az abszolutizmust jelenti.

Csakis ily értelemben szabad venni az ő megjegyzését. A mi pedig azt illeti, hogy feléje egyre azt kiáltja a tulajd.: „Vizet az öregnek!” erre az a válasza, hogy azt undorral utasítja vissza. (Derűtség.)

Sándor ur kalandja.

Írta: Lengyel Laura.

Sándor ur estefe é még egyszer átolvasta Birike levelét, aztán dühös mozdulattal zsebébe gyűrte.

— Csak arra vagyok kíváncsi, minek teremtett az Uristen asszonyokat Nélkü ők sokkal boldogabb, nyugodalmasabb és becsületesebb életünk volna. Becsületemre, magam is sokkal különb ember volnék, ha mindig csak férfikkal lett volna dolgom.

De csak pár percig tartott haragja, aztán elborult az arca és a szemében gaz, mely fájdalom tükröződött:

— De hát mit fogok most csinálni?

Még egyszer elővette az összegyűrt levelet és olvasni kezdte:

Kedves Sándor! Maga meg fog nekem bosszantani, de nem tehetek róla. Az ember nem vacsoázhatik egész életében szafaládat. A mama is folyton veszekedett velem, a többi kőriscáné meg mind cufolt magával. Én nagyon szeretem magát, de végre is beátharja, hogy most huszéves vagyok és soha sem leszek többet huszéves. — Én csak most élek és aztán száz millió évig nem fogok többet élni. — Ezt a rövid életet nem tölthetem a sötét udvari lakásban a szafaládék és pörölék között. Maga jó szívű fiu volt mindig s így ezt nem is kívánhatja tőlem, de ha kívánná sem tudám megtenni. Isten áldja meg, ne somorítson meg nagyon és írja meg egy levelben, hogy nem haragszik. És ígérje meg, hogy majd később — ha Dorzsák urat le tudom szoktatni a nagy

föltékenységről — meglátogat. Addig is gondolon szeretettel a mindig hűséges Birikéjére.

Sándor ur ökle összeszorult és a dühös, vad mozdulattal papíros ronggyá lett a hűséges Birike levele. Aztán csendesen maga elé bámult és edves vett a szeme:

— Ez a vege, ha az ember két évig szeret egy leányt. Szememre veti a szafaládát! Istenem, én is szemére vethetném a sorsnak, hogy nem vagyok Esterházy herceg.

De mivel igazságos természetű és meglehetősen okos fiu volt, nyomban hozátette:

— A hasonlat erősen sántít. Én nem változtathatok szülésem átkán és szegény ördög maradok életemben. Mg ő, mint Dorzsák ur közbenjötté mutatja, igen is változtathatja. Szép lányokon mindig segít az Uristen. Ha ő szent sége nagyon sokáig késlekednék a szép leányok megünják a várakozást és segitenek saját magukon.

De e kényszerű filozofálás csak haragját csitította, fájdalmát azonban semmiképpen sem. Nagyon szerette Birikét és habár csak harminc forint havi segélytel tudott hozzájárulni a szöke kis kőriscáné költségvetéséhez, bizonyára éppen olyan nagylelkűen dobott volna elébe milliókat, mint ama híres nevezetes Monte Cristo gróf. Az, hogy Sándor ur nem velt bszálva Ifj. várába és egy pusztá szigeten nem talált milliókat az bizonyára csak a kaján véletlenek mul, mert na megleli bizonyára egy csöpp sem lett volna takarékosabb, mint ama sápadt arcú villogó szemű kalandos életű gróf.

Amde nyolcvan forint havi fizetésű nem ajándékozhatott ökölnyi géjántokat s arbs lo-

vakat Birikének. A sorsnak e kegyetlenségén fölötta busult, mert a milyen szerény jó fiu volt a maga személyére nézve, annyira telhetetlen és nagyravágyó lett ha Birikéről volt szó. Pajtásai nem egyszer hallottak ilyenforma kijelentést:

— Tíz, tizenöt millióval, azt hiszem kegyelmesen se lehetne rendezni ezt a hitvány életet.

A tizenöt millió azonban makacsul késlekedett; Birike megunta a várakozást és lecsapott a katasztrófa. Sándor erősen sápadt volt, mikor hónapos szobájából a folyosóra kilépett. Bajtársai könnyelmű kalandnak tartották a Birikével való ügyét, ő azonban komolyan szeretett, mivel még csak huszonhároméves volt, sokat foglalkozott a gondolattal, hogy feleségül veszi Birikét. Igaz, hogy terve kis é homályos volt, egyelőre a messzi jövőbe tolva, de elég az, hogy megvolt, s így etikai alapot nyert eme szabad és ifju szerelem, melyet semmiképpen sem szükséges tulságos szigoruan elítélni...

Mert bár a fennálló erkölcsi renddel egy kicsit ellenkezett, de jóra való, meleg szívű ifju embert boldoggá tett ideig-óráig. Most mintha teljesen elvesztette volna életé célját, fáradtan, fásultan lépett ki a folyosóra. Nem is igen értette, hogy tulajdonképpen hová indul s mit akar? Az is problematikus volt előtte, hogy vajjon érdemes-e igába hajlani fejüket azért, hogy legyen mit ennünk és szeszerezeshessünk egy pár rongyot testünk fedezésére?

Egy pillanatig lebámult a harmadik emeleti folyosóról, le az udvar köveze ére. Valami

(Az ujonozási vita.)

Ezzel a Ház rátér a napirendre, az ujonozási vita folytatására. Gaál Sándor, a Kossuth párt vezérszónoka szólal fel a napirendhez.

Gaál Sándor: A miniszterelnök programját és személyét bírálva, ki kell jelentenie, hogy nem bizik gróf Tisza Istvánban. A hirtelen napirend változás a parlamentárizmuson ejt csorbát és az elhenzékelt a legnagyobb ellentétlásra kényszeríti, mert a kormány ezzel a legfrivolabb parlamenti csínyt követte el. Állást kell foglalnia a felségjogok magyarázata ellen is. Nem volt joga a kormánynak azt a vitát megszakitani, mely az ő programját bírálta. De különben is a kormánynak most indemnitása sincs, tehát vagyoni jogokat nem gyakorolhat, mégis előbb a katonai javaslatokat tárgyalatja. Ez a parlamenti csíny képtelenné teszi a Tisza kormányt, hogy az országot ki vezesse a bajból, mert Magyarországon semmit sem lehet erőszakkal elérni. Hosszas fejtegetésekbe bocsátkozik ezután a szónok, miközben a padokban csak imitt-amott üdögél egy-egy honatya és végül határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány utasítsa a nemzeti önálló hadsereg föllállítására. (Helyeslés balról.)

Az elnöki széklet Jakabffy Imre alelnök foglalja el.

Kaas Ivor br. a következő szónok. Pártja nevében kijelenti ő is, hogy az ujonozási javaslatot nem fogadja el. Hosszas fejtegetéseivel kitölti az időt félegyig, a mikorra az interpelláció megkezdése van kitűzve.

Előbb azonban tíz perc szünetet rendel el az elnök.

(Interpellációk.)

Ulás végén az interpellációkra került a sor.

Mosz Gyula két órától háromnegyed háromig adott elő egy roppant hosszú interpellációt, Hohenlohe német herceg tátravidéki birtokvadászairól és a szépesi korrupcióról.

Perczel Dezső elnök kérte az interpellálót, hogy tekintettel az igen előrehaladott időre, fejezze be interpellációját. Ez megtörtént. Elnök kijelentette, hogy az interpelláció ki fog adatni a belügyi és földmívelésügyi miniszternek. Kéri végül a képviselőket, hogy jövőben már tíz órakor jelenjenek meg.

Az interpellációk előtt Poldnyai Géza napirendi indítványát tárgyalták, a melyről alább külön cikkben emlékezünk meg.

Az ülés d. u. 3 órakor végződött.

TÁVIRATOK.

Lamsdorff nem vonul vissza.

Berlin, november 14. Jól értesült részről közlik, hogy a gróf Lamsdorff lemondásáról terjesztett hírek teljesen alaptalanok. Gróf Lamsdorff tudja ugyan, hogy neki és politikájának a cár környezetében hatalmas ellenfele van, azonban eszeágában sincs lemondani, a cár pedig a mai viszonyok között nem kíván változást a külügyminisztérium élén.

Balfour beszéde.

London, november 14. A tegnap este Bristolban rendezett banketten, amelyen Balfour miniszterelnök és Hicks-Beach mint vendégek vettek részt, a miniszterelnök átlátszóan olyan formán fejtette ki, hogy a kereskedelmi politikában beálló változás oly módon szükséges, hogy Anglia szabad kezet nyerjen a szerződési tárgyalásokra és jogot arra, hogy bizonyos esetekben amelyekben szükséges, megtörle intézkedésekkel fenyegetsen. A miniszterelnök továbbá kijelentette, hogy általános vázások az ő feltevése szerint legfeljebb csak két-három év múlva lehetnek. Hicks-Beach azt mondta, hogy bár a szabadkereskedelem híve, mégis támogatja a miniszterelnök politikáját, mert a külföldi védvámtarifái Anolia honi iparát súlyosan károsítják, míg másrészt a külföldi gyárosoknak módot adnak arra, hogy a maguk országában magas árakat érjenek el és felesleges készleteiket előállítási áron túl szállítsák Angliába.

Egyről-másról.

(Téli szórakozások. — Vasárnapi matiné. — Egy érdekes esküvő. — Színházi pletyka. — Egy csárdában két dudás. — Sztrájkoló leányok.)

Írta: Lux Terka.

Budapest, november 14.

Mind beljebb és beljebb megyünk a téibe. A szép asszonyok meleg kabátkákban, csinos karmantyúval sétálnak a korzókön s az egyletek, asztaltársaságok megkezdtek az árvagyerek felruházásának sorozatát. A matiné is bevonulnak a délelőtti órák ködös szürkésébe, alkalmat adva a vasárnapokkal azoknak is, kik másnapokon nem mozdulhatnak hivatásuk börtönéből.

Egy-két óra ebéd előtt szép parfümös asszonyok társaságában, kedvenc írók és mű-

vésznők otthonos közlegése nappali világitásban, kedvenc szellemi szórakozása a budapestieknek.

Fesztelembb, eredetibb és mintha igazabb volna mindaz, amit így egy őszinte, rafináltlalt világitás mellett látunk és hallunk. És ki ne volna kíváncsi arra, milyen X. Y. színész nő kifestetlenül, milyen a matiné ruhája és milyen közvetlen közléről: Herczeg Ferenc, Pekár és a többi divatos és nem divatos író?

A nők azok, akik nemcsak időöltésből, de lelki szükségletből olvasnak, arra is kíváncsiak: milyen ez, vagy az az író? Fialat, elegáns, érdekes, vagy milyen az, aki kigondolja azt a sok fantasztikus történetet, aki szomorú vagy vig hangon beszél a szerelemről, erről az örök ismerős-ismeretlen csodáról, aki boldogságokat teremt és rombol szuverén hatalommal? Ezt meg kell nézni. És szép, divatos téli ruhákban sietnek a részben lelkes, részben kíváncsi asszonyok, leányok a kedves vasárnapi matinékre.

Egy érdekes esküvőn is sokan voltak a héten a budapesti „részbea lelkes, részben kíváncsi“ asszonyok és leányok közül. Sőt, hogy senkit se bántsak, vagy dicsérjek, bátran mondhatom: ott volt egész Budapest. A templom zsufolva, az utca, ahol a szerencsés templom áll, zsufolva, keil-e ennél több? Hogyne, mikor Seilágyi Ágota esküdtött, a híres operaénekesnő leánya és a híres Fedák Sári bátyja.

Ennyi érdekes ember egy csomóba nem mindig van együtt, s Isten tudja, ezek a kedves örökké fantazáló asszony, elmék azt hiszik, hogy a művész népség nem is úgy szeret, mint más közönséges halandó.

S aztán mindaz, ami a művész világhoz tartozik, olyan érdekes. Akár a mágnásvilág. Egyik az eredetiségével, másik az előkelőségével olyan csodálatos. Csak az a baj, hogy a művészek is hova-tovább nem eredetiek, de ők is előkelők akarnak lenni. Tiszára mágnásos kopirozás az egész életük s ha valami kitűnítés éri valamelyiket, vagy bankettet tartanak, meghalának bánatukban, ha azon legalább három mágnás nem venne részt.

Különben, hogy a legújabb színházi pletykáról el ne feledkezzem, azt mesélik, hogy a

ostoba história jutott eszébe egy fiatal leányról, aki ezen a szörnyű uton távozott el az élettől. Vajjon mit érezhetett, mit gondolhatott az utolsó percekben, mikor ma-át a szörnyű dologra elhatározta? Különös hidegség futott rajta keresztül. Ő maga is tudta, hogy csak kacérkodik a rémes gondolattal, de ez a kacé kodás is megremegtette minden idegszálát és megborongatta lelkét.

Visszaforduft, mert hangos, dühös veszeke dús ütötte meg a fülét.

— Legokosabb, ha folszeded a sátorfádat és elmegy valahová prinszesznek! Hát ki vagy te tulajdonképen? Mit akarsz itt? Ha nem teszik nálam, elmehetsz apádhoz, ahhoz a részeg gazemberhez.

Valami halk suttogás következett, aztán megint az előbbi dühös, rikácsoló hang.

— Megölelt? Hát aztán? Nem török el a derekad tőle. Mért nem születtél grófkisasszonynak, akkor nem nyulna hozzád senki engedelmekérés nélkül. — Nélkülein éhen vesztél volna az utcán, s most így hálálod meg, hogy magamhoz vettelek? Az urak azért veszik ki a szobát, hogy egy-egy nyájas szót is kapjanak, de tőled ugyan várhatják... Pedig az anyád nem volt ilyen finyás, mikor...

A többit nem hallotta Sándor ur, mert az ajtó hirtelen kinyílt s egy fiatal, sápadt leány lépett ki a folyosóra. A fiatal urat észre sem vette, meg nem látta. Könyes volt a szeme, remeggett az ajka, mikor egy percre még vissza fordította fejét a lakás felé s beszólt:

— Nem tűröm tovább... engem nem lát többet...

És gyors léptekkel indult lefelé a lépcsőn; Sándor ur maga sem tudta, mit akar, de utána ment.

A leány gyors, határozott léptekkel ment előre, fején egyenesen magasra tartva. De csak az első fordulóig bírta ereje, ott zokogva támaszkodott a lépcső karfájához.

— Kisasszony kérem...

A leány fölnézett, Sándor ur ott állt előtte, alázatosan levett kalappal, nagyon izgatottan.

— Kisasszony kérem, ne haragudjék...

— Mit akar?

— Hallottam az imént... és higye el, szívemből sajnálom, ha elfogadná, ezer örömmel segítségére lennék...

A leány megint sirni kezdett:

— Hagyjon meghalni!

Sándor ur e stereotip kifejezés után egyszerűre a helyzet magasztára emelkedett és bátor, biztos hangon kezdett beszélni.

— A halál? Ne mondja ki többé ezt a csunya szót, nem a maga ajkára való. De mindenekelőtt menjünk innen a lépcsőházból, nem okvetlen szükséges, hogy a piacról jövő asszonyok sorra bámuljanak bennünket.

A leány engedelmesen megindult, az utcasarkon már beszélgetni kezdett:

Nem bírtam tovább... A néni veiem akarta a szobárait a háznál tartani, most, hogy az egyik fölmondott, hát meg is ütött, és...

Megint elfúlt a hangja a sirástól, Sándor ur tréfás energiával biztatta:

— Ne sirjon, kisasszony, bízzék bennem, bízzék jóbarátjában, én gondoskodni fogok sorsáról.

— Én rajtam már csak a halál segíthet.

— De én is segíthetek!

— Ó, — szólt a leány egy kicsit elbámulva, nagyon meghatva, de már cseppet sem szomorúan, — hogyan?

— Az az én doigom — vetette oda Sándor ur dőlőfősen, mert semmiképen sem tudott feleletet adni, — az a kérdés, oizik e bennem?

— Igen.

— És tisztességes embernek tart?

A leány most már lesütötte szemét és csak fejével bólintott.

— Meg fogom mutatni, hogy méltó vagyok bizalmára. Gondoskodni fogok sorsáról és soha sem lesz oka megbánni, esküszöm.

Karját nyújtotta a leánynak, aki bizalmasan simult hozzá. Sándor ur már elfeledte Biriket, csalódását, szenvedését. Arca kipirult, szeme ragyogott, hiszen egy édes fiatal leány simult hozzá, ki reá bízta sorsát, jövőjét, életét.

És Sándor ur erős, kegyetlen esküvel fogadta magában, hogy boldoggá teszi e fiatal teremtés életét, ki megengedi, hogy dolgozzon, fáradjon, küzdjön, adósságot csináljon érte. Huszonháromeves volt; egy-egy pillanatig sem jutott eszébe azon gondolkodni, hogy e bájos fiatal teremtés vajjon meddig bírja ki a szafaládévacsorát és a pörkölt ebédek?

Király színházból egy színésznőt nemsokára utnak indítanak, azon alapos oknál fogva, mivel a vakmerő teremtés *majdnem* úgy táncol mint a nagy Zsazsa, sőt azt is elkövette a boldogtalan, hogy — némelyek állítása szerint — énekelni is tud. Már pedig, Magyarországon, a mindeket megbocsátó országban, azt az egy bünt nem bocsátják meg: ha egy csárdában két dudás dudál. Elveink szerint: ki az egyikkel!...

Van azonban ennél nagyobb baj is, ha az ember szétnéz maga körül. Vannak nem csak táncoló, de sztrájkoló szegény lányok is, akik Szent-Lőrincen, a szalag-szövő gyárban, kétszázán azt követelik, hogy: tizenegy óra helyett tíz órát dolgozassanak, élvezhető ivóvizet kapjanak és emberségesen bánjanak velök. Egyéb óhajuk nincs. Csak egy órai pihenőt, jó vizet és bánásmódot kérnek. Azután megint dolgoznak tovább, egy nap tíz órát, dolgoznak csöndben, szónéklül, szövik a szalagot azoknak az asszonyoknak, akik egy méterért kiadnak anynyi pénzt, amennyiből a szalagszövő asszony vagy leány kitudja hányadmagával élni meg egy napig. Sőt kettőig is.

De ez nem baj. Egyik asszony, hogy kenyerre legyen, szövi a másiknak az örömet, talán a szerelmet s a boldogságot is. Egy hajnal-szinű, vagy égszinű szalag hajban, egész sorokat köthet meg, boldogságot, jólétet, mindent. S ha nézzük az alapját: a nyomoruság verejtékéből született meg. Mint az egész életünk láncolata, amely akármilyen virágos, akármilyen mosolygós, gyászából és könnyből szövődött.

Szenzációs vasuti találmány.

(Egy magyar lakatossegéd dícsőrsége.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 14.

Vasuti és technikai körökben óriási érdeklődésre tarthat számot az a találmány, melynek használhatóságáról ma délelőtt győződött meg a székesfehérvár budapesti vonalon egy szakférfiakból álló bizottság.

A találmány egy a vasuti kocsikat önműködően, automatikusan szét és összekapcsoló szerkezet, olyan kérdés, mely a vasuti szakkörök már nagyon hosszú idő óta foglalkoztatja. A találmány előreláthatólag rövid idő alatt teljesen fel fogja forgatni a vasutaknál eddig divó kocsikapcsolási rendszert.

A szerkezet feltalálója magyar ember, Fodor Antal, szegény, egyszerű lakatossegéd, aki már régebben tanulmányozta a kocsik kapcsolást, s tanulmányával is régóta foglalkozik, de szerkezet előállításához nem voltak meg a neki a kellő anyagi eszközei. A szegény ember sok előkelő emberhez fordult tanulmányával, hogy a szerkezet előállításához a kellő anyagi segítséget megkapja. Azonban mindent elutasították. Végre Szemere Miklósnak utasították a szegény lakatost. Az áldozatkész sportsmann felkarolta a lakatos ügyét és rövid idő alatt elkészült a találmány, mely ma, mint Székesfehérvárról táviratozzák, teljes sikert aratott.

A nagyjelentős gőz vasuti találmányról a következő távirati tudósítás számol be:

Ma délelőtt Székesfehérváron előkelő szakemberekből álló bizottság előtt oly készüléket mutattak be, mely automatikusan végzi a vasuti kocsik összekapcsolását még menetközben is.

A társaság reggel indult el Budapest-felé külön vonaton. Jelen voltak Miklós Odön országgyűlési képviselő, a magyar államvasutak volt igazgatója, Szemere Miklós, azután a kereskedelmi kormány észéről Szomorjay főfelügyelő, a Déli vasut részéről pedig Franschitz Adolf főfelügyelő. Jelen volt Fodor Antal, a feltaláló

is. A találmány próbája teljes sikerrel végződött. Ha a találmány különböző talajviszonyokon is beválik, ami kétségtelen, úgy a vasuti kocsik összekapcsolásának kérdése, mely a technikai körökben majdnem minden államban foglalkoztatta, véglegesen megoldottnak tekinthető.

A találmány ma délelőtti kipróbálása egy órai időt vett igénybe, a bizottság tagjai azonban ez alatt a rövid idő alatt teljes meggyőződést szereztek maguknak arról, hogy a találmány beválik.

A bizottság előkelő tagjai meleg örömmel gratuláltak az egyszerű lakatosnak, akinek nevét csakhamar az egész világon, ahol vasuti forgalom van, ismerni fogják.

A bácskai nábob.

(Nassa a Dungyverszky-családban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 14.

Nemcsak O-Becsén és Ujvidéken, de az egész Bácsországban élénk beszéd tárgyát képezi az a nász, a mely e hó 16-án, hétfőn fog megtartatni O-Becsén. A bácskai többszörös milliomosnak: *Dungyverszky* Lázárnak a fia házasodik.

Dungyverszky Gedeon ideálisan nőstül, egyedül a szívére hallgat és asszonyává teszi az ó-becsei fiskálisnak, dr. *Vlakovics* Ivánnak a leányát: Dóra kisasszonyt. Igaz, hogy a kisasszonynak nincsenek pénzben milliói, de a nő szépség elrabolhatatlan kincseit egyesíti magában.

A magyarországi szerbek leggazdagabbjának fia, amikor megkérdezték, hogy miért vesz el ilyen szegény leányt, így felelt:

— Hozzám méltó gazdagot, akinek milliói vannak, szerb véreim között nem találok, más vallást nem akarok elvenni, így hát szívemre hallgatok és azt teszem nőmmé, akit elég volt megpillantanom és már tudtam, hogy az enyém lesz!

Nem is kell a vőlegénynek pénz. Kijelentett, hogy azt a 20 ezer koronát, amit a leány atyja a menyasszonynak szánt, fordítsák teljesen a kelengyére. Buor neki nem kell, hiszen csébi és budapesti palotája már berendezve várja az új asszonyt.

Régi ősi szerb szokáshoz híven a jegypénzt az öreg *Dungyverszky* hozta el a menyasszonynak. *Ezer darab 20 koronás arany* volt az. A vőlegény *36 ezer korona értékű nyak éket* vett menyasszonyának, akihez sűrűn látogat el a messzi, dunamelléki csébi kastélyból.

Nem lesz talán érdektelen kapcsolatosan egyetmást elmondani az öreg *Dungyverszky*ről, aki milliommossá tette a családot.

Dungyverszky Lázárnak az atyja még csak kisbirtokos volt és ő ma már több ezer holdas birtok bérloje. Gazdagodásának alapforrása a hihetetlen szorgalom és a még hihetlenebb szerencséje volt.

Szorgalma, munkabírása páratlan és csoda dolgokat beszélnek róla. Állítólag soha nem alszik ágyban, hanem a hintójában, amikor egyik uradalmáról a másikra megy ellenőrzésre, intézkedésre. Csak hatalmas, vasereje állhatja ki a munkát. Ma torontálban a módosi 300 holdas birtokon rendelkezik, holnap már a szenttamási birtokon van Bácskában; másnap Boszniában terem, ahol közel 10 ezer hold ura, majd ismét a oácsi uradalom vagy a törökbecs i stb. kerül sorra.

Mesés dolgokat mondanak kitűnő emlékező tehetségéről. Mindeu uradalomban levő bereseit névről szólítja és tömémentelen álatjai: jegyiekről ismeri.

Történt egyszer, hogy Szt. Tamáson be ment a jegyzőhöz, hogy 90 hizó ökréről állítsa ki a járlatot. A jegyző kérte a passzusokat, hogy majd átírja.

— Hajh! otthon feledtem Ujvidéken, — mondja a nábob — hanem azért tessék csak írni, majd diktálom. Máskor a t-becsei uradalomban levő csürhét nézte. Vagy 1500 drb. disznó és malac volt ott. Nézi, nézi, végre így szól a számadóhoz:

— Gyuró! hiányzik innen egy disznó.

— Igen... Igen akadozik a legény, idekint volt édes apám és egy tarkát levágtunk.

— Azért mondom, — szólit higgadtan a milliomos — mert arról be kell számolni.

Minden nagyobb országos vásáron ott van a bácskai nábob és magas alakját, barátságos arcát minden vásárra járó ismeri. Ott vesz, ad és óriási forgalmat csinál, bizonyára óriási haszonnal is.

Bánffy idejében úgy volt, hogy *Dungyverszky* megkapja a bárói rangot. Mikor a főispán tudakozódott nála, hogy mit szól hozzá a nagy demokrata így szól:

— Minek nekem a báróság? En ott vagyok minden vásáron a kupecsek között és mit szólnának hozzá, ha a báró ott kezelne a kerges kezű lócsiszárakkal?

És nem is lett *Dungyverszky* báró, *Vojnics* főispán megkapta a báróságot.

Erdekes az a kijelentése is, amit azok előtt tett, akik csodálkoztak gyors meggazdagodásán.

— Én szerencsémnek és vagyonomat egyedül feleségemnek köszönhetem, aki páratlan asszony a világon.

Csodás is az a patriarchális családi élet, amit a bácskai nábob él. Aki nem ismeri, bizony nem modaná az egyszerű, szürke emberről, hogy annyi millió birtokosa.

A kormány provokálása.

(Nem sikerült parlamenti csiny.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 14.

A képviselőház mai ülésén *Polónyi* Géza nagy fábá vágta a fejszójét. A saját szakálára parlamenti csinyvel próbálkozott meg, a mely azonban balul ütött ki s éppen nem azt a sikert hozta meg, a melyet ő szenzációsnek kürtölt felszólalásától remélt.

Polónyi az interpellációkat megelőző szünet után szót kért s azt indítványozta, hogy a Ház vegye le az *ujoncjavaslatot a napirendről* s térjen át az indemnitás tárgyalására.

Megmondta nyíltan, hogy az indítvány *provokáció akar lenni a kormány ellen*. Az a célja, hogy az ellenzék mindent elmondhasson, a mit akar s meggyőzze a Házat arról, hogy a *kormány* még benn a Házban sincs meg a többsége.

A szabadelvű párt hangos derüvel fogadta ezt az öblös kijelentést.

— Ugyan próbáljuk meg — kiáltották közbe. Szavazzunk, akkor majd meglátja *Polónyi* ur, van-e többség?

A miniszterelnök állott a bizalmatlansági indítvány elé s nyomban reflektált *Polónyi* szavaira. Körülményesen, behatóan elmondotta nézeteit és sok önérzettel utasította vissza az indítvány mögött lappangó gyanusítást.

Hosszabb vita rejtett ki, melynek vége az lett, hogy *Polónyi* óriási többséggel le szavazták. Megmarad tehát a mostani napirend: az ujoncozási javaslat. És így

Polónyinak a csinytevés nem sikerült, ellenben alkalma nyílt éppen a saját tulajdon indítványa feletti szavazásból eklatánsan meggyőződni arról, hogy a fránya kormányának még is van a Házban többsége, még pedig nagy többsége.

Az ülésnek ez a része így folyt le:

Szünet után ismét *Perceel* elnök foglalja el az elnöki széket. Mielőtt az interpellációkra térnének, a napirend megállapítása van soron. Itt szót kér:

Polónyi Géza: Valami csinyre készül ugy látszik a kormány, mert erről suttog a fáma is és erőszakot emlegetett *Idánka* levele is, melyben a szabadelpártpártból való kilépését bejelentette. A programvita megszakítása jogosulatlan, indokolatlan. De hogy ezután a katonai javaslatot veszik elő: ez a parlamentarizmusnak kijátszása. Mert költségvetés nélkül semmiféle javaslat tárgyalását kormány nem kérheti.

Ezért azt indítványozza, hogy ha már a programvitát nem akarják folytatni, akkor az *ujoncjavaslat napirendről való levételével mindezekelőtt az indemnitás tárgyalandó*. Kijelenti hogy ez az ő indítványa semmiesetre sem jelenti azt, mintha az ellenzék bármire kötelezné magát, sőt ellenkezőleg ez *provokálás* akar lenni arra, hogy nyújt-e módot a kormány, hogy az ellenzék mindent elmondhasson s az ellenzék végül meggyőzhesse az országot, hogy a *kormányának még a Házban sincs többsége*.

— Hát próbálják meg! — kiáltják jobbról.

— Szavazzunk, majd akkor meglátjuk...
Most *Tisza István* gróf miniszterelnök emelkedett szólásra. A napnak huszonnégy órája van — uymord — s annak egy jelentős részét komoly munkára kell fordítani. Nem ér rá tehát arra, hogy minden kőszapletykát megcáfoljon.

— Ismételtelen kijelentem — folytatta — hogy *semmiféle puccsot nem tervezek*, hanem nyílt sisakkal akarom megvívni a harcot, teljes őszinteséggel. Egyébre most nem terjeszkedek ki csak a napirendi indítványra.

A miniszterelnök *közjogellenes dolognak tudja, hogy a kormány bevételeket elfogadjon és kiadásokat eszközöljön felhatalmarás nélkül*, de az ország érdekében vezetni kell az ügyeket felhatalmazás nélkül is. Ugyanezen alapon lehet tehát az *ujoncjavaslatot az indemnitás előtt tárgyalni*.

— A mi a *bizalmi kérdés* illeti, csak tessék beadni a bizalmatlansági indítványt — folytatja a miniszterelnök — és mindjárt ki fog sülni, van-e a kormánynak többsége, avagy nincs.

A változatlan *ujonc*létszám megszavazását eddig az ellenzék is mindig állami érdeknek tartotta, csak most használ az ellen rendkívüli eszközöket minden igaz ok nélkül. Am *obstruáljanak az indemnitás ellen, de engedjék át az ujoncjavaslatot*. A három évet kikiszolgált katonák visszatartásáért egyedül az ellenzékot kell vádolni, fejezte be szavait a miniszterelnök.

Most *Polónyi Géza* állott fel újból, hogy félreértett szavait megmagyarázza. A parlament uymond, őnmagát dezavualná, ha *ujoncokat adna oly kormánynak, a melynek nem ad költségvetési felhatalmazást*.

Buzáth Ferenc támogatja *Polónyi* indítványát.

Bedő Albert abból az érdekből, hogy a kiszolgált katonákat mielőbb szabadságolják, elfogadja a jelenlegi napirendet, s azon nem kíván semmi változtatást tenni.

Nagy Ferenc in thesi helyesnek tartja, hogy az *ujoncjavaslatot keresztül bocsássuk*,

de szeretné biztosítva tudni, hogy az indemnitást nem obstruálják meg. Részéről megszavazza az *ujoncjavaslatot is az indemnitás előtt*, mert ő az indemnitást nem tekinti bizalmi kérdésnek. Ha garanciát adnak, hogy néhány nap alatt le lehet tárgyalni az indemnitást, akkor győzhet *Polónyi* álláspontja, de ha nem, akkor nincs más hátra, mint fenntartani a mostani napirendet. Az ex lex miatt ne fájjon most az ellenzék feje, mert a kormány elvállalta a felelősséget, ellenben a szegény katonák bent vannak a kaszárnyákban s azoknak a dolgá sűrűgős.

Erre szavaztak. *Nagy többség elfogadta a mostani napirendet s így hétfőn az ujoncozási törvényjavaslatot tárgyalják tovább*.

EGYESULETI ELET.

(*) A *Kölcsey-Egyesület* vasárnap, f. évi november hó 15 én d. e. 10 órakor, az egyesület helyiségében (erekye muzeum) választmányi ülést tart.

(*) Az *első aradi betegsegélyző és temetkezési-egylet* folyó évi november hó 15 én d. u. 6 órakor az egyület helyiségében választmányi ülést tart.

Okirathamisító szabó.

(Egy pankotai szőlő kalváriája.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, november 14.

Az *aradi* törvényszék főtárgyaló tanácsa előtt ma két érdekes vádlott állott. Az egyik egy *pankotai* szabómester, a másik egy volt *pankotai* községi irnok. Mindakettőt okirathamisítással vádoitá az ügyész. Az a bűnük, hogy egy adásvételi szerződésre, mint ők mondják, véletlenségből a más nevét írták alá, a minek következménye az lett, hogy a vádlottak egyike csupa „véletlenségből” az adásvételi szerződés tárgyát képező *pankotai szőlő* igazi tulajdonosát kilökte e, mikor ez meg akarta nézni az örökségképpen reá maradt szőlőt.

A részletek a következők:

Balogh Sándor *pankotai* szabómester és *Heincz Jakab* községi irnok egy ottani szőlőt adásvételi szerződés alapján megvettek *Bubtye Vazul* és testvérei *pankotai* lakosoktól. A szőlő a *Bubtye* testvérek atyjának nevére volt telekkönyvileg írva, s a testvérek az apa halála után örökségképpen kapták.

Balogh és *Heincz* nem az örökösökkel kötötték meg a szerződés, hanem *Balogh* tanácsára *Heincz*, aki irnoki prakszisából már jártas volt ilyen adásvételi ügyekben, csinált egy szerződést, melynek végére, nagyobb hitelesség kedvéért, aláírták a *Bubtye Vazul* és testvérei nevét.

Balogh Sándor ezután bemutatta az adásvételi szerződést a világosi telekkönyvi hatósághoz, és azt kérte, hogy a szerződés alapján a szőlőre kebelezék be az ő feleségének a tulajdonjogát.

Ez ügyben az eljárás meg is indult, *Balogh* pedig minden további kérdezősködés nélkül birtokába vette a szőlőt, melyet restaurált és rendszeresen művelt.

Egy szép napon *Bubtye Vazul* elment a *pankotai* szőlőkre, hogy megnézzze az örökölt szőlőjét. Nagy csodálkozására azonban *Balogh Sándor* szabót találta ott, aki őt, mikor a szőlő után közelebből érdeklődni kezdett, egyszerűen kilökte.

E miatt aztán *Bubtye Vazul* feljelentette *Baloghot* és segítőitársát, *Heincz Jakabot*, akik azonban tagadták, mintha valami meg nem engedett cselekményt követtek volna el. Hivatkoztak arra, hogy ők teljesen jóhiszemű-

leg jártak el, mert *Balogh* a szőlőt ki akarta fizetni és azt újra be is ültette.

A főtárgyaló tanács, melynek elnöke *Fábián Lajos* dr. táblai bíró, tagjai *Földes János* és *Kovács József* bírák voltak, beigazolvá látták az okmányhamisítást és *Baloghot két hónap fogházra*, *Heinczot* pedig negyven korona pénzbüntetésre ítélte.

Szakolczay Lajos kir. alügyész súlyosbításért, *Tamasdán Lőrinc* dr. védő és a vádlottak pedig felmentésért felebbezték.

Az atléta-bál.

(A farsangi szezon megnyitása.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, november 14.

Alig van egyesület Aradon, a mely oly sokoldalú munkásságot fejtene ki, s amely oly számos és lelkes tagból állana, mint az *Aradi Atlétikai Klub*.

Ez év tavaszán az egyesület hozzáfogott egy modern, s a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő sporttelep építéséhez, s az elkészülvén, ellátta oly felszereléssel, a minő az országban egyetlen vidéki klubnak sincs, s a mely a versenyt a budapesti egyesületekivel is kiállja. Ezen helyen a nyár folyamán az egyesület több barátságos összejövetelt rendezett tagjai számára, majd pedig egy országos atlétikai versenyt tartott, a melyen bemutatta munkásságának eredményét, s kiérdemelte nemcsak Aradváros közönsége, hanem az egész ország sportembereinek elismerését.

Az őszi napok beálltával tavaszig bezártak a sporttelep kapui, s az atléták az a klub *Andrássy-tér 9. szám* alatt levő tágas kasszinó helyiségébe tették át a főhadiszállásukat.

Az atléták kasszinója is szépen megfelel hivatásának. Tagjait az idej tél folyamán is szórakoztatja, mint tette ezt a múlt évben a kedélyes házi- és tea-estélyek, hangversenyek rendezése által. Ennek tetejébe mint új egyesület a múlt évben oly atléta-bálat rendezett, a mely első helyet foglalta el az aradi elit-bálok között.

A múlt évi mintára az idén is épen az atléta-bál rendezése, s a részletek pontos megbeszélése, valamint a vigalmi bizottság megválasztása céljából a klub választmánya, a tagok bevonásával, a klub helyiségében ma ülést, ezt követőleg pedig tea-estélyt rendezett, melyen az atléták számosan vettek részt.

Az ülés elején *Szathmáry János* elnök előterjesztette a tárgyat hosszabban megindokolva azt, s a jelenlevő tagok lelkesen és egyhangulag kimondották, hogy az idej farsangon, *1904. évi január 9-én* a *Fehér Kereszt* nagytermében atléta-bálat fog rendezni, s ennek keresztülvitelére vigalmi bizottságot választott, kiket meghívott a rendezés munkájával. A vigalmi bizottság tagjai lettek: Ifj. *Beniczky Kálmán*, *Dörner Emil*, *Laczay István*, *Szathmáry János* és *Uray József*.

Az atléta-bál nyitja meg tehát az idej farsangot, amely az előjelek után itélve fényesnek ígérkezik.

Az értekezletet tea-estély követte, melyen a klub tagjai a reggeli órákig elmulattak vidám muzikaszó mellett.

Jelen voltak: *Andrássy Dezső*, *Appel Rezső*, *Bajtay Mihály*, *Bányász Jenő*, ifj. *Beniczky Kálmán*, *Bikor Sándor*, *Barkóczy István*, *Balázs Kálmán*, *Baczó Frigyes*, *Bánhegyessy Lajos*, *Dörner Emil*, báró *Exterde Kálmán*, *Farkas József*, *Gantner Rezső*, *Greiner Károly*, *Hunyár Algernon*, *Horváth Kornél* dr., *Haczkó Lajos*, *Horkay István*, *Hegger János*, *Isztray Géza*, *Joanovics Sándor*, *Keller Lajos*, ifj. *Keresztes Gyula*, *Köpf Kálmán*, *Krenner Géza*, *Laczay István*, *Losonczy Zoltán*, *Laboda Ferenc*, *Losonczy Géza*, *Molitorisz József*, *Momak Döme*, *Odry*

Zoltán, Óry Aladár, Palotay Antal, Preisinger Béla, Palágyi Ferenc, ifj. Péterffy Antal, Péterffy Akos, Sommer Nándor, Somogyi Jenő, Spiroch Lajos, Szathmáry János, Székely Károly, Szudy Elemér, Török Lajos, Uray József, Tabakovics György dr., ifj. Vas Gusztáv, Vas István dr., Vécsey Jenő, Winter Gusztáv, Verzár Sándor, Varga Károly, Vally György, Szeberényi János, Major Rezső, Kolb Andor, Kálmán József.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi asztalos munkások köre november hó 28-án szombat, a Kass féle vendéglő összes termeiben, Sebessy Ferencz műhelyszemélyzetének dalárdája és egy népzenekar közreműködése mellett, saját könyvtár-slapja javára zártkörű Katalin-bálat rendez.

Politikai érdekességek.

(A nap eseményeihez.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 14.

(Rosner, Appel, Héderváry.) Három hírfeszik előttünk, mind a három elég érdekes. Az első kettőt rendes budapesti tudósítónktól táviratban kaptuk, a harmadikat, a mely kissé hihetetlenül hangzik, ma írja meg egyik fővárosi ellenzéki lap. Itt közöljük a három értesítést minden kommentár nélkül:

A Házban ma élénken beszélgettek arról, ki lesz *Fiume új kormányzója*? A legtöbbben Rosner Ervin br. máramarosi főispánt emlegetik, a ki Fiume ügyeit nagy és széleskörű tudással, szakismerettel vezetné. Ugy hirdik, hogy br. Rosner kinevezése immár befejezett tény.

Appel br. Bosznia kormányzója, legközelebb hosszabb szabadságra megy. Beavatott körökben azt beszélük, hogy Appel nem is tér vissza hiva'alába, mert a kormányzóságról leköszön.

Ime végül az ellenzéki lap hire:

Megvan a tökéletes és teljes Tiszakabinet. Burián báró, a kit csak nemrég szolitottak haza athéni követségből közös pénzügyminiszternek, nemsokára bársonyszéken csücsül a magyar képviselőházban. Ő miniszterkedik majd a király személye körül, de csak ideiglenesen. Mert szive vágya szerint diplomatának megy újra, aki diplomatának született. Egy nagykövetséget szántak neki. A közös pénzügyminiszterségbe pedig bevonul az a szelid arcú, méla tekintetű ember, akit a horvátok a magyarságáért, a magyarok a horvátságáért rugdostak meg. Az új közös pénzügyminiszter, bizonyosnak mondják, gróf Khuen-Héderváry lesz.

(A kihívást elfogadják.) Az ellenzék megkezdte a harcot s a szabadelvűpárt állja a kihívást. Eddig ugyszólván csak ellenzéki szónokok beszéltek, de most a szabadelvűpárt is beleszól a vitába és csapatosan feliratkozik az ujoncozási javaslatához.

Tisza István gróf miniszterelnök maga is kijelentette, hogy helyénvalónak találja, ha a szabadelvűpárt szintén részt venne a vitában és ellensúlyozná a baloldaltól történő felszólalásokat. Ennek a következtetése, hogy a jövő héten lesz már egész sereg szabadelvű szónok.

Perczel elnök ilyen körülmények közt számít a vita hosszadalmasságára. S hogy a Ház egy-egy nap többet tudjon végezni, a mai ülés végén felkérte a képviselőket, hogy pontosan 10 órára jelenjenek meg ezentúl, mert az ülések nem fél 11-kor

fognak kezdődni, mint most, hanem 10-kor.

Szóval a jövő hét a bő heszések jegyében indul meg.

*

(Az ugrai választás.) Az ugrai kerületben mind élénkebben készülnek a képviselőválasztásra. Tisza István gróf és ellenjelöltje Stocker József dr. hívei erősen buzgólkodnak s már a kerület községeiben mindenütt lobog a választási zászló.

Stocker József dr., a függetlenségi párt jelöltje vasárnap reggel utazik ki a kerületbe, hogy programbeszédét elmondja. A képviselőjelöltet utján Barabás Béla, Lengyel Zoltán, Molnár Akos, Bartha Ferenc, Rákost Viktor és Thaly Ferenc orsz. képviselők kísérik, akik ma az esti 7 órai gyorsvonattal érkeztek Nagyváradra.

A választás előreláthatóan izgatott, küzdelmes lesz. Különösen harcias a hangulat a komádi választók körében. A választási elnök, hogy minden esetleges zavargásnak elejét vegye, máris intézkedett, hogy kellő számú katonaságot rendeljenek a választás helyére. Egyedül Komádiba két század gyalogság és egy szakasz lovasságot kért a ténparancsnokságtól. A katonai kirendeltség e hó 20-án indul Komádiba és 26-án reggelig marad ott.

A választás előtt nagyszámú katonaságot koncentráltak Ugrára is, ezenkívül a környékbeli összes csendőroket odarendelték.

A Nádor-csatorna okmányai.

(Egy érdekes könyv.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 14.

Régi avult akták tartalmát foglalta kötetbe Králitz Lajos dr. mint az aradvármegyei fehérkőrösi József nádor malom csatorna-társaság ügyésze. Közzéteszi a hetvennégy esztendő társaság okmányait, annak megalakulásától az 1829. évtől, napjainkig. A hatalmas, érdekes munkának most jelent meg az első kötete, a mely az okmánygyűjteményt 1829 től 1846 ig tartalmazza. Gyakorlati haszna ennek a gyűjteménynek, hogy a társulat tagjai előtt annak történetét és fejlődését föltárva, elősegíti a megoldásra váró kérdések rendezését. De ettől eltekintve, szinte történelmi értéke van ennek a gyűjteménynek. A hogy bepillantunk, Aradmegye multjának ismerős, tekintélyes neveit látjuk a csatorna ügyeiben szerepelni.

A malomcsatorna tervét 1829. évi július 8-án beszélték meg a megye földbirtokosai vásároki Zichy Ferenc Biharmegye főispánja, mint királyi biztos elnöklésével. Az értekezleten voltak még: „cs. királyi tanácsos és R. aedilis director nagyságos chrensteimi Ranchmüller Ferenc, tekintetes Lechner József királyi hajókázás inspektor és Huszár Mátyás dirigens Insenens urak” mint a „királyi Aedilis directionak” kiküldöttei. Ezek, valamint a megye vezetői és kiküldöttei be is utazták a Fehér Kőrös területét, s annak végeztével megállapodott a csatorna tervével. Ennek alapján beadványt intéztek Aradvármegyéhez, kérvén a csatorna vonalának kijelölésére „tudós és tapasztalt Beszedes József vízmérő urnak kiküldését.”

Aláírta a kérelmet elsőnek „Kis József, Ed Herczegsége Nádor Isván és báró Ditrick ügyvédé” Aradmegye idterjesztésére a helytartótanács megadta az építési engedélyt, s erre 1833. évi június 27-én „Fuchs József másod alispán ur és aranysarkantyus vitéznek elnöklése alatt” megtarották a társaság alakuló

közgyűlését. Az intézet tisztikarát a következőképen állapítja meg ennek az ülésnek jegyzőkönyve.

1-ór. Igazgató földmérő kilgyen az: s mennyire s miképpen hat foglalatossága köre, a neki esztendőnként járulandó fizetési díjnak lett elhatározásával már fentebb érintetett.

2 or. Operáns földmérő, tekintvén ezen munkának mind e vidékre, mind az egész alházára nézve köz, így tehát országos hasznát, meg kérelik e tekintetből előülő ur, hogy ezen földmérő részére járulandó díjnak, az országos pénztárból leendő kifizetése iránt a kir. biztos gróf Zichy ur elő excellenciáját megkérni méltóztasson.

3 or. Két practicans, kiknek fizetési díjok egyenkint egy holdnapra egész esztendő által 35 w forint alapították meg.

Sok érdekes lenne még kiböngészhető az adatok tárából, a melyeket Králitz dr. e kötetben összeállított. Egy darab az Aradmegye közigazgatásának történetéből, az adatoknak becses kutforrása. Azért Králitz Lajos dr. ezek köztudásával nemcsak a malomcsatorna-társaság tagjainak tett szolgálatot, de általános értékű munkához juttatta azokat, a kik Aradvármegye multjával foglalkoznak.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Forgószél kisasszony bohózat. Este: Drótosztó, operette. (Páros bérlet.)
Hétfő: Katalin, operette. (Páratlan bérlet.)
Kedd: Stuart Mária, tragédia. Hegyessi Mari vendégfelléptével. (Páros bérlet.)
Szerda: Alfonz ur, vígjáték. Hegyessi Mari vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Pesti nők, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: Pesti nők, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Pesti nők, operette. (Páros bérlet.)

Denise.

— Hegyessy Mari második föllépése. —

Az aradi színházban ma este olyan előadást láttunk, amelyet még keveset ezen a színpadon, olyat, amelynek gyönyörűségei sokáig emlékeztetésekre maradnak. A kritika nyugodtan fölhagyhat a bírálással s referálásra szorítkozik, mely szépről, igazról, jóról fog szólni.

Kezdjük azon, hogy a Denise került színre, Dumas-nak ez a mily igazságokkal telített drámája, melyben minden gondolat kristály, minden szó arany. Uri, tiszta köntöst öltött magára a gondolatvilágunk s a szó nemes értelmében megtisztult, mert ami megtöltötte, az csupa szép, csupa tiszta, csupa ragyogó volt, azok az emberek, akik életük legkomolyabb, legerősebb részét élik át e darabban, olyan alkotással a teremtőnek, azik szívükkel érznek s az eszük tisztaságával gondolkoznak. De hát ez valami különös dolog? Nem természetes ez? Igen, természetesnek természetes, de különös. Hát vannak még emberek, akiknek idegrendszere ép, akikben az érzékek perverzításai nem hajtották igába a lelket és az öntudatot? Vannak, az életben még találhatni néhol ilyeneket, de a mai drámákban, melyekhez az átlag, a többség szolgáltatja a modellt, nem láthatni ilyeneket. — Rokonszenvesek hát ezek az alakok, olyanok mint a pohárszék tejetén álló kakukóra, melynek ütését jól esően hallgatjuk s eközben az jut eszünkbe, hogy manapság már nem kakuk-hang költ fel reggei álunkból, hanem a wekkeróra berregése, melyet az ideges kor a maga számára föltalált. A szerelemről, a házasságról mi nem azt tudjuk már, amiket a Dumas emberei mondanak, hanem azt, amit a Kraft Ebing könyvéből lehet olvasni, amit Thouvenin mesél Fernádnak, azt ma már csak a kakukos óra szokta szépen, kellemesen, ked-

vesen verni, de amit mi tudunk, az izgató, ke lometlen berregése az ébresztő-órának. Az előbbi elringat, szerelmessé tesz, az utóbbi izgat. A jelen napjaink vezető eszméinek küzdelmét látni én nem kívánom, tudni ezekről ugyanis eleget tudunk, többet, mint amennyi szükséges volna, de érezni, nemesen érezni, az emberi igazság szerint gondolkodni, — ezt már feledni kezdjük, ezt szívesen tanulom a színpadról, nem azért, mert nem tudom, de mert félek, hogy elfelejtem.

Sokat lehetne írni ezekről, többet mint amennyi egy kritikába elfér. Ennél is többet lehetett azonban gondolkodni a szív gyarló, de kedves életéről a „Denise” előadása alatt, mely részleteiben és egésszében emlékezetesen jó volt. A címszerepet *Hegyesy Mari* játszotta s ma annak láttuk őt, ami az ő igazi lénye: nagy művésznőnek, egy csupa-szív asszonynak, egy kedves, tökéletes színpadi játszónak, akinek minden szavát érzés és gondolat főd, akinek minden mozdulata, az arcjátéka, a szemjárása a szíve egy-egy dobbanását fejezi ki.

Ez volt ma *Hegyesy Mari* s amennyire nem tudta lelvébe szívni a *Fedora* bosszura szomjas, az asszonyi erőt meghaladó gondolkodását, annyira hozzáfórt a szíve *Denise* alakjához, aki maga a szelidség, a szenvedés, a bánat. A második felvonásban, ahol *Márta* boldogtalanságának megakadályozására fogadkozik, elragadott nemességével, a harmadik felvonásban a megbánás, a beismerés törredelmességével, tisztaságával. Azt a *Denise*-t, akit ő bemutatott négy évvel az elbukása után, rokonszenvesse tette a bukása percétől fogva.

A vendégművésznő mellett kedvesen emelkedett ki *Aranyossy Janka* alakítása a tapasztalatlan, a szerelembe vakon rohanó lányé, aki az életet csak a maga szívéből ismeri. Két szerep az, melyet egy személybe egyesíteni nem könnyű dolog, két érzés, kétféle gondolkodás kell hozzá, hogy az átmenet ne legyen zökkenős. *Aranyossy Janka* ügyesen elsimította ezt az átmenetet s ezzel megfelelt a szerepe követelményének. Ezenfelül kedves volt egy fiatal lány minden üdőségével felruházva. *Könyves Jenő* tökéletes alakítást mutatott be, egyszerűsége, keresetlen játéka rendkívül tetszett. *Békes Gyula* komoly készültséggel végezte a munkáját, amit nyújtott, az szintiszta valóság volt. Nagy sikere volt *Mariházy* nak, akit nyílt színen hosszasan megtapsoltak egy igen szépen elmondott monológjéért. *B. Maár Julia* és *Bónis* a többiekkel együtt haladva hozták létre ezt a kiváló előadást, mely a darabhoz, a vendégművésznőhöz s a színház zsufoltságához egyképen méltón illeszkedő volt. (a.)

* **A színház ujdonsága.** Lázás munkával készül az aradi színház személyzete most egyszerre két ujdonság előadása alá. A jövő hét elején kerül bemutatásra *Mayer Förster Vilmos* 5 felvonásos énekes színműve *A heidelbergi diáklelet*, melynek címszerepét, *Károly főherceget Zilahy Gyula* játssza. A darab szűzsége rendkívül elmés és poétikus. A német uralkodó hercegnek azt a családi szokását teszi meg vezéreszméül, hogy a leendő uralkodó tanuló éveit Németország ősrégi egyetemén töltve, érdelemmel és gondolkodásban egygyé forr a polgári társadalommal, a nemzetivel sőt, mint ebben a darabban is történik, még szerelmének tüzeit is egy szerény közönséges sorsú leányka szemé lobbontják lánggra. E köré fonódik az egész cselekmény, melyet bizonyára diadalra fognak vinni a darab főszereplői: *Zilahy Gyula, Mariházy Miklós, Németh János, Békes Gyula, Sarkadi, Földi Frida* és *Pajor Ágnes*. A színműhöz egészen új ruhákat és kosztümöket csináltattak az igazgatóság, a díszlet és kiállítás elsőrendű lesz. A fordítás dr. *Márton Miksa* munkája. A színház másik ujdonsága a *Pesti nők, Lehár Ferenc* operettje, mely-

nek fényes-sikert jósolunk az aradi színpadon. A *Festi nők* közvetlenül az „*Heidelbergi diáklelet*” után fog menni. A főbb szerepeket *Rózsa Lili, Polgár, Sarkadi, Földi Frida*, stb. játsszák.

* **Zilahy szubvenciója.** A nyári színház hátulálékos bérösszege fejében, mint ismeretes a város lefoglalta *Zilahy Gyula* színgazgatótól a bérlet jövedelme. Mint értesülünk, most ebben a dologban változás áll be. *Urbán Iván* főispán, fővárosi tartózkodása alatt kieszközölte a belügyminiszteriumban, hogy a tartozás kiegyenlítése *Zilahy* 8000 koronás állami szubvenciójának lefoglalása révén biztosítottassék. A szubvenciót ilyenformán közvetlenül a városhoz küldik. A lefoglalat bérlet összeg ezzel felszabadul *Zilahy* javára.

* **Bochnicsek Aradon.** *Lucini* olasz baritonista betegség miatt a jövő vasárnapra hirdetett hangversenye elmarad s helyette *Bochnicsek*, a m. kir. opera kitűnő bangu tenoristája tart hangversenyt. A tenorista neve nemcsak az országban, hanem messze külföldön is híres s így érdemes a meghallgatásra. A hangversenynek kiemelkedő pontja lesz *Skauya Lasa* opera énekesnő fellépte, ki a világhírű *Marhesi* iskolának kitűntetett tanítványa volt, nemkülönben az aradi közönség előtt jóhírnévvel és kelemes emlékekkel bíró zongoraművész *Dienel Oszkár* közreműködése. Szerepel ezenkívül a műsorban a hírneves operaházi *vadászkürt négyes* s így a hangverseny az évad egyik legkelemesebb eseménynek ígérkezik. A *Lucini* hangversenyre előjegyzett jegyek fenntartatnak s további jegyek ifj. *Klem Mór* könyvkereskedésében kaphatók.

* **Az aradi vonósnégyes társaság:** *Unger Mór* tanár, (I. hegedű), *Leitner Kálmán*, mérnök, (II. hegedű), *Sperber Frigyes* tanár, (mély hegedű), *Mütermüller József*, tanár (gordonka) a jelen évadban három vonósnégyes estély rendezését vette tervébe. Ezen vonósnégyes estélyeken a következő művek fognak előadásra kerülni: *Beethoven: Hárfa négyes. Haydn: Pacsirta négyes. Brahms: C moll négyes. Grieg: G moll négyes. Dvorák: Amerikai négyes. Glazounov: Noveletten.* Az estélyeken való közreműködésüket megígérték továbbá *Zilahy né Singhoffer Vilma*, dalművésznő, az Aradi Nemzeti Színház primadonnája, *Weichert Aurora*, énektanárnő és *Bing János*. A vonósnégyes estélyek kedden, december 8-án, vasárnap, január 24-én és vasárnap márczius 6-án mindenkor 4 és fél orakor fognak a Központi Szálloda hangversenytermében megtartatni.

Pör a Weitzer-örökség ellen.

(A város meghatalmazottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 14.

Weitzer János végrendeletét, mely szerint vagyona nagy részét Aradvárosára hagyta, pörrel támadta meg *Weitzer Károly*, az örökhatározó fivére. Ez ügyben f. hó 21-én tartják Grácban a pörfelvételi tárgyalást. Ezen természetesen Aradváros képviselői magát. Hogy ki legyen a város nagyhatalmazottja, s kit illett a meghatalmazás joga, ezek a kérdések foglalkoztatták a város jogügyi bizottságát, mely ma délután fél öt orakor ülést tartott.

Institóris Kálmán polgármester elnökölt az ülésen, s ő terjesztette elő a tárgyalandó ügyeket.

Reicher Károly tiszteli főügyész tette ez után a meghatalmazásra névvel javaslatot. A törvényhatósági bizottság a múlt év októberében a hágyatékfelvételére a város képviselőjével *Steinhardt Mór* dr. ügyvédet, Aradváros tb. főügyészét választotta meg, kinek gráci helyettese *Hochenburger Miksa* dr. lovag. Közben az történt, hogy *Weitzer Károly* pört indított a város ellen. Ajánlja, hogy a pörfelvételi tárgyalásra adjanak meghatalmazást *Steinhardt* nak, kit azután *Hochenburger helyettesít*, miután idegen ügyvéd nem tárgyalhat Ausztriában ilyen ügyben.

Mandl Vilmos dr.: *Indítványozza*, hogy *Hochenburger* ur ne mint helyettes, hanem — nehogy kifogást emelhessenek — mint a város megbízottja szerepeljen, de ezt a megbízást adja a gráci ügyvédnek *Steinhardt* t.

Mülek Lajos dr. hasonlóképen szól.

Müller Károly: A meghatalmazott csakis *Hochenburger* lehet, még pedig közvetlen meghatalmazottja a városnak. Ezt a meghatalmazást a közgyűlés adhatja neki, míg *Steinhardt* ot felkérheti a jogügyi bizottság, hogy az ügy állásáról értesítse, s ellenőrizze *Hochenburger* t. Feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a megbízást *Hochenburger* a közgyűléstől kapja s e célból, miután az idő rövid, rendkívüli közgyűlést kell összehívni.

Rosenberg Miksa dr.: *Meghatalmazást adhat a polgármester is*, ki a város feje és képviselője. Célszerűségi szempontból adja a polgármester a megbízást *Steinhardt* tálal.

Schwarz Jenő dr.: A két megbízást elválasztandónak tartja. A polgármester adjon megbízást *Hochenburger* nek, a tanács vagy közgyűlés pedig *Steinhardt* nak.

Nagy Sándor dr. véleménye szerint a polgármester adhat megbízást. Egyébként az a nézete, ami *Mandl Vilmos* é. Mindenképen előnyös, ha *Steinhardt* t, kinek kiváló képessége, s az ügyben való nagy jártassága ismeretes, közvetlenül folyhat bele a pörbe, s e mellett vele mindenkor érintkezhetik a jogügyi bizottság.

Avarfy Ferenc szerint polgármester bizza meg *Hochenburger* t.

Sealay Károly: A megbízás a közgyűlést illeti, mely adja a meghatalmazást *Steinhardt* nak.

Vajda István dr.: A közvetlen megbízást *Hochenburger* nek kell adni, de ezt *Steinhardt* t küldje meg neki.

Müller Károly kijelenti, ha a polgármester által adott megbízásba beleszólnak, s a városra kár hárulik ezáltal, a polgármestert és a főügyészt vonja felelősségre.

Mülek Lajos dr. is am llett van, hogy *Steinhardt* nak kell adni a megbízást.

Tolnai János dr. azt tartja, hogy biztosabb *Hochenburger* nek közvetlen megbízása *Steinhardt* t azért ellenőrizheti a gráci ügyvédet, s erre fel is kell kérni, hogy minden erejével közreműködjen.

Rosenberg Miksa dr. azt tartja, hogy a polgármesternek joga an megbízást adni a törvény értelmében, mely nem tesz különbséget, vajjon beiföldi, vagy külföldi dologról van-e szó.

Müller Károly: Ha a bizottság úgy határoz, hogy a polgármester adhat megbízást, ő nem vállal semminemű felelősséget. Szavazást kér.

Steinhardt Mór dr., kit telefonon kértek az ülésen való megjelenésre, szólalt fel ezután, s hangsúlyozta, hogy elvileg mindegy ugyan, ki kapja a megbízást, de a gyakorlatban nem. Példákat hoz fel ennek igazolására, majd hangsúlyozza, hogy főképen a tanuk kihallgatásánál van szükség arra, hogy a város érdekeit szíven viselő megbízott szerepeljen. Szükséges továbbá, hogy a meghatalmazott, s a város között a közvetlen kapocs meg legyen.

Ezután szavazásra került a dolog. A polgármester megbízó joga ellen csupán *Müller Károly* szavazott. *Steinhardt* t közvetlen megbízását pedig egy szótöbbséggel határozták el.

Institóris Kálmán polgármester elnöklete alatt jelen voltak az ülésen: *Reicher Károly* főügyész, *Avarfy Ferenc*, *Müller Károly*, *Mülek Lajos* dr., *Mandl Vilmos* dr., *Nagy Sándor* dr., *Péterffy Antal*, *Priegl István* dr., *Robitsek Ágoston* dr., *Rosenberg Miksa* dr., *Schwarz Jenő* dr., *Szalay Károly*, *Szalay Arnold* dr., *Tolnai János* dr., *Vajda István* dr., *Marosy Miklós* jegyző.

Egy aradmegyei céh emlékei.

(Egy hatvan esztendőszes szabadalomlevél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, november 14.

Az aradmegyei József nádor malom-csatorna társaság ügyésze, Králitz Lajos dr. most adta ki első kötetét a társulat okmányainak és jegyzőkönyvének, 1829-től kezdve. Magáról a kötetről lapunk más helyén szólnunk; itt annak egy érdekes részét ismertetjük.

A malomcsatorna társasága a malmaiban dolgozó molnárokból külön céhet szervezett „a fehér-körösi molnár céh” címen, amely 1848-ban, V. Ferdinándtól szabadalomlevelet kapott. Az aradmegyei molnár céh egész szabadalomlevelének szövegét közli a kötet. A céhek rendes föltételein és szabályain kívül sok érdekes része van ennek a „privilegium levélnek”.

Például a XVII. cikkely, a melylyel a „korhely-hétfőről” rendelkezik. Ez így szól:

Senki a legények közül az úgynevezett korhely hétfőn (Blauer Montag) vagy más dologtól tévő napokon ne merje a munkát elkerülni, fél vagy a környülállások szerint egész héti bérenek vesztesége alatt, melyet mestere kifogni, és a céhládába adni tartozik, némely részt belőle az elhnyólt időhöz képest visszakapván. Ha a mester az illetén korhelykedés miatt, legényét a céhnél fel nem adja, az azon legényt illető büntetést duplán fizesse.

A sztrájkok ellen már akkor szükségesnek tartották a védekezést. A következő pont ugyanis így szól:

Valamint a mestereknek tilalmazzatik a kéziművek árát közértelemmel kényők kedvök szerint felcsépní, ugy a legényeknek sem szabad a mesterektől megkivánandó bér eránt egymás között összebeszélni. Ilyetén legények mint lázítók érdemlett keményebb büntetéseket nem fogják elkerülni.

Nevezetes rendelkezés, a mely szerint „tilalmazzatik az eddig tapasztalható visszaélés az öreg és új legények között elhatalmaztatott különböztetésekre nézve.” Csupán azt engedték meg, hogy a mester a legjobban fizetett embert „első legénynek” nevezhesse.

A mesterré avatás föltételei között ez a szigorú intézkedés van:

A mester taksája huszonöt forintból áll, melyet midőn mesterré leszén, azonnal a céhládába befizessen. Ez alkalommal az ebéd, vagy orszona adások akár a maga valóságában, akár pénzzel felváltva meg nem engedtetnek.

Nem ismeretlen dolog, hogy a céhek egyben a mesterek vallásosságát mennyire fejlesztették. Az aradmegyei molnár céh privilegiumának XXIX cikkelye ez irányban a következőkép rendelkezik:

Mivel minden jól elrendelt társaságban az isteni tiszteletet fő kötelességnek kell tartani, tehát a keresztény-katolikus valláson lévő mesterek és legények mindnyájan az előre bocsájtandó bemondásra a szokott fertály esztendői vagy kántor-misére díszes ruhában megjelenjenek; a ki elegendő a céhmesterek előre tudtára adandó ok nélkül csak az Evangélium után jönne, vagy éppen meg nem jelenne, első esetben ugyan a mester husz, a legény tíz, másodikban amaz negyven, ez husz krók fizetésében büntetessék. Ez egyedül a római katolikusokról értetődven, azokra, kik más törvényesen bevett, vagy megtört valláson vannak, nem tartozik. Ha ezen ájtatosság, vagy az esztendőnként szokás szerint tartandó urnapi processió alkalmatosságával, melyhez minden katolikus céhbellek, egy legény által könnyen vihető zászlójukkal multhatatlanul megjelenni tartoznak, valamely mester vagy legény illetlenül viselné magát, mérsékelt két forintig való pénzbeli fizetéssel büntetessék, vagy ha keményebb fenyítést érdemelne a malom-csatornai igazgatósnak adásék fel.

Általában észrevehető a szabadalomlevelen, hogy az igen humanus szellemű és a céheknek

már az időben tapasztalt visszaéléseit igyekezett fékezni. Így már a remeklési kényszer ellen is volt egy paragrafus.

Ámbár a remekelés olly szükséges, hogy ettől sem a Céh, sem a malom csatornai igazgatóság a legényt fel nem szabadithatja; ha mégis valamely egyéberánt a mesterségében jártas s alkalmas legény vagy szemeinek gyengesége, vagy mejbéli s egyéb ártatlanul esett nyavalyája miatt a remeket kivált ha nagyobb erőltetésbe kerülő, meg nem teheti, akkor könyörgővel által a magyar királyi Helytartó Tanácshoz folyamodván, s abban az indító okokat hitelesen megbizonyítván, ugyan ezen Helytartó Tanács a remekelést elengedheti.

Ma a mikor miud jobban felejtik az egykor oly híres, hatalmas céhéletet, s az újabb generáció már alig is tud róla, jól esik végig olvasni szabadalomlevelét cikkelyeit, a melyekből előtűnik a régi iparos-világ. A mikor nagy szó volt az a szó: molnármester a körösi céhben. Furcsa idők voltak, s az öreg iparosok még is visszasóhajtnak, minden bajaikkal egyetemben a céheket, a céhmesterekkel, és a céhládával...

A tartalékosokat behívják.

(A hadügyminiszter és az obstrukció.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 14

A minapában hirt adtunk arról a katonai körökből kiszivárgott értesülestről, hogy ha az ujonlétszám idejére meg nem lesz szavazva, nemcsak a póttartalékosokat fogják megfelelő számban behívni, de a tartalékosokat és ezek közt első sorban a tavaly kiszolgált katonákat is.

Fenyegetésnek látszott ez a híradás, a melynek olyan jellege volt, mintha pressziót akarnának vele gyakorolni az ellenzékre, hogy szereljen le az obstrukcióval és szavazza meg minél gyorsabban az ujoncozási törvényjavaslatot, nehogy a beállható következmények ódioma egész súlyával a függetlenségi párt fejére háromljék.

Ma pozitívabb formában ujul fel ez a minden póttartalékos és tartalékos katonamember réme. A minapi hír a B. H. közlése nyomán okozott érthető ijedelmet szerte az országban, mert csaknem minden családnak van egy tartalékos tagja, hozzátartozója, vagy rokona, a kiért a jelen körülmények közt rettegnek. Ma budapesti tudósítónk erősíti meg a tartalékosok és póttartalékosok behívásának tervét, hivatkozva arra, hogy erről a P. Lloyd holnapi száma tüzetesen fog írni.

Hogy komoly-e a terv, egyelőre nem tudjuk, maga a forrás azonban elég komoly s erre való vonatkozással leközzöljük az értesítést úgy, a mint kaptuk.

A függetlenségi pártban — mondja forrásunk — a keszegig törhetlenül harcolni akarók száma egyre fogy. Erősen tartanak attól, hogy a küzdelem folytatása népszerűtlenné válik, mert az obstrukció közvetlen következménye az lesz, hogy a harmadik évet kiszolgált katonák a negyedik évre is bejutnának és be kell hívni a póttartalékosokat, de a tartalékosokat is.

Behívják első sorban a tartalék első korosztályát, ezek közt a most kiszolgált egyéves önkénteseket is.

Ha a létszám így nem lenne elég, a póttartalékosok megfelelő korosztálya következik rendes katonai szolgálatra.

A hadügyminiszternek e tervezet sze-

rint 120,000 ember áll rendelkezésére, a kiket a megtagadott 44,000 főből álló rendes ujonlétszám szerint behívhat.

A megszeppenés a függetlenségi pártban oly nagy, hogy már a vitarendezők közül is kiváltak ketten: Olay Lajos és Nessi Pál. A bizottságot egyelőre Leszkay Gyulával egészítették ki s így most e mellett Kubik Béla és Fáy István a vitarendezők.

A Humbert-ügy följutása.

(Kompromittált politikusok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 14

Franciaországban úgy látszik minden szencziósabb bűnpörnek az lesz a sorsa, hogy — felújítják. Így történt ez a Dreyfus ügygyel, így történik most a Humbert ügygyel.

A mai budapesti lapok egy könyomatos nyomán arról adtak hírt, hogy a Dreyfus ügyet újítják fel. Ez a hír nem bizonyult valónak, mert a francia kamara 360 szóval 203 ellen Berry klerikális-monarchista indítványára a Humbert-ügy felújítását határozta el.

A kamara egy vizsgáló-bizottságot küld ki, melynek feladata lesz világosságot önteni a Humbert-ügybe és nyilvánosságra hozni azon politikai személyiségek neveit, akik a Humbert-ügyben kompromittálva vannak.

Berry rámutatott Laborinak a Humbert-pörben tett azon megjegyzésére, hogy egy titkos aktacsomóban okmányok vannak, melyek politikai köröknek a Humberték ügyeiben való közbenjárásról tanuskodnak. A bírói kar — mondja Berry — korrumpálva van. Egy fiatal ember, akinek hozzátartozói 250.000 frankot kölcsönöztek Humbert asszonynak, ennek segítségével egy megkegyelmezést kapott. Azokat a bírákat, akik Humbertét támogatták, előléptették. Ezeket a bírákat meg kell ismerni.

Miután Sembot szocialista a vizsgáló bizottság kiküldése mellett foglalt állást, a szót Vallé igazságüg miniszter vette át. Szemére veti az indítványozónak, hogy a bírói ítéllettel befejezett Humbert ügyet politikai téren újra fel akarja élesíteni.

Az afférban — mondja a miniszter — nincsenek titkos akták. Huszonkét ügyvéd átnézte az összes okmányokat, és ha találtak volna valami kompromittálót, védeucük érdekében előhozalodtak volna vele. Vallé különben kijelentette, hogy a kormány a vizsgáló bizottság tekintetében a kamarának szabad kezet enged.

Az igazságügyminiszter után a kompromittált politikusok egyike, Flourens nacionalista beszélt, aki régebben külügyminiszter volt. A vizsgáló bizottság kiküldése ellen nyilatkozik.

Berry indítványát a szocialisták és sok radikális talán csak azért fogadta el, mert a titkos akták, ha ilyeneket találnak, főleg nacionalista politikusokat kompromittálnának, akik vagy pénzt fogadtak el, vagy HumbertÉvaés Daurignac Mária bájaitól és hozományától vesztették el fejüket, amint az a félnationalista centrum egy vezetőjével megtörtént.

SPORT.

+ Leány torna-tanfolyam. Kis leányoknak 7 évestől 14-ig, évek hosszu során rendezett torna-tanfolyamot a lyceumi tornacsarnokban Nagy Sándor tornatartár, aki ezt a tanfolyamot most újból megnyitja s erről az értesítést szülőket értesíti. El tanfolyam hetenként háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órától 1 óráig tartatik a lyceumi tornacsarnokban. Ez-n tanfolyam nem azonos a torna-egyesület kebelében most megnyitott s 14 évestől fölfelé idősebb nők számára szervezett női torna osztálylyal, mely működését már megkezd-

te s hetenkint szintén háromszor u. m. hétfőn, szerdán és pénteken ugyancsak a lyceumi tornacsarnokban tartja tornaóráit. A fiatalabb leányok torna-tanfolyama kedden, déli 12 orakor nyílik meg s folyó héttől a jövő évi április hó végéig, tehát hat hónapig tart. Jelentkezni lehet a jövő hét folyamán kedden, csütörtökön és szombaton 12-től 1-ig a lyceumi tornacsarnokban.

Szalon-gébék.

(A legújabb rendőri ordré.)

Holnap, vasárnap indul meg Aradon az első omnibusz. A rendőrség az engedély feltételei között megszabta, hogy az omnibusz lovak *tetszetős külsejűek* legyenek.

Kati (omnibusz-ló; nemére nézve kanca): Hogy érzi magát kartárs a megnyitási ünnepélyen?

Nicotin (omnibusz-ló; nemére nézve se nem nő, se nem férfi): Kösönöm nagysád, pompásan.

Kati: Minden jó lenne, csak az a kövezet ne volna olyan gödrös, minduntalan vízbe lép az ember... Jesszusom, már megint! Csupa sár a bokám. Így nem mehetünk tovább, meglát a rendőrség.

Nicotin: Majd segíték rajta. (Lehajlik és letörli a sarat zsebkendőjével).

Kati: Kiszthand.

Nicotin: Nagysád meglepően szép ma.

Kati (szégyenlősen): Ne izéljen... Igazán nem hinságból történt, hogy ilyen gonddal végeztem toalettemet. Ez benne van a szerződésomban.

Nicotin: Milyen fogtisztítót használ?

Kati: Ka-ló-dont. A nagynénem ajánlotta, aki egy ujjfajtájú, alacsony midert is hozott. Tudja olyat, amely a koblet nem feszélyezi: Blau f-lét.

Nicotin: Blau. Így hívják a fedrészomat. Ugyes fiatalember. Ma remekül kifésülte a sörényemet. Ezentul angolosan rövidre vágva viselem.

Kati: Pedig kár elrontani a ló-férfi legszebb díszét.

Nicotin: Ihihihihi...

Kati: Min kacag?

Nicotin (sugva): Ott áll egy rendőr s jó kedvet mutatok, hogy tetszetős legyek előtte.

Kati (a rendőr láttára boszton lépésben trap-pol): Ihihihihi...

Nicotin: Nagyszerűen lejtí nagysád ezt a táncot.

Kati: Hát még ha a kék-vókot látná. Ezt azonban nem táncolom el egy közönséges közrendőrnek.

Nicotin: All righth!

Kati: Ihihihihi...

Nicotin: Miért kacag ismét? Most nincs itt rendőr.

Kati: Oly furcsán ejti ki az angol szót. Olyan skót tájszólással.

Nicotin: Csak rövid idő óta járok Berlitz-school-ba.

Kati: (köhögni kezd.)

Nicotin: Mi az? Nagysád kehes?

Kati: Bevallom. Izé-kórom van.

Nicotin: Tak...?

Kati (Nicotin számára teszi a kezét): Ki ne mondja ezt az ordináré szót! Nem látja: ismét egy rendőr.

(—)

HIREK.

— **Az Antikrisztus csodái.** Az ujkori irodalom egyik legvonzóbb egyéniségének, *Lagerlöf* Zelmának ez a nagyhirű regénye indul meg a napokban az *Aradi Közöny* hasábjain. Előre is felhívjuk olvasóink figyelmét erre a zseniális alkotásra, mely úgy meseszövést, mind stílusát illetőleg az újabb irodalom legjobb termékei közé sorozható. A regény alapmotívum-

ma az, hogy „ha az Antikrisztus elérkezik, egészen Krisztushoz hasonlóan fog látszani. Nagy lesz akkor az inség a világon s az Antikrisztus országról-országra jár, hogy kenyeret adjon a szegényeknek. És sok lesz az ő követője”. Ezt a szicíliai népmondát dolgozta fel a hirneves írónő ragyogó tollal, messzeszárnyalású fantáziával. A regény cselekménye olasz földön játszódik s telve van érdekesnél érdekesebb szerelmi epizódokkal és jelenetekkel. Lapunk számára *Cholnoky* Viktor, a jónövű író fordította magyarra ezt a kiváló irodalmi terméket.

— **Arad és a névmagyarosítások.** A belügy-miniszter most teszi közzé a folyó év első felében történt névmagyarosítások statisztikáját. Örömmel látjuk ebből, hogy a *vidéki* városok és községek élén most is *Aradváros vezet*, hol a folyó évben 21 névmagyarosítás történt. (A múlt év első felében 28.) Arad után következnek Kaposvár 20, Szeged 18, Nagyvárad, Kassa és Déva 17—17 névmagyarosítással. Temesvárott 8, Debrecen 7, névmagyarosítás történt. A statisztika élén természetesen Budapest foglal helyet 457 névmagyarosítással (a múlt év első felében 389 volt) Az ország egész területén 1488 névmagyarosítás történt. A múlt év hason szakában 1224.

— **Az olasz királyi pár öröme.** Rómából kapott távirat jelenti, hogy *Heléna* olasz királyné *családi öröme* elé néz. Az olasz királyi pár éppen most tervezett Angliába utazást, melynek kivihetősége *Morisoni* szenator, kiváló nőorvos véleményétől függ, ki a királynét megvizsgálja, hogy ierjét elkísérheti a nagy utra.

— **Kétszázmilliónyi magyar közmunka.** Az obstrukció befejezését főleg azért várta az ország, hogy a *több mint kétszázmilliónyi beruházási munkálatokat* az állam megkezdhesse, ettől várván a pangó ipar, kereskedelem és vállalkozás fellendülését. *Tisza* István gróf miniszterelnök programbeszédéből némely körök azt az impresziót merítették, hogy a beruházások el lesznek odázva, a mi nagy elkeseredésre adott okot. Örömről szolgál, hogy a kormány ma *elosztatja a beruházási kölcsön körül támad aggályokat*. Egy félhivatalos kiadmány ugyanis ma a következőket jelenti:

A beruházási törvényjavaslatra vonatkozó különböző hírekkel szemben a *Magyar Távirati Irodájól* informált részről arról értesült, hogy a *beruházási eldörnyezat főösszege nem fog redukáltatni*. A javaslatnak *Tisza* gróf miniszterelnök által jelzett módosításai abban állanak, hogy bizonyos beruházásokat, melyek különös fontosságúaknak tetszenek, beillesztenek a tervezetbe, minek folytán más pontok, melyek inkább bírják a halasztást, csak utóbb kerülhetnek sorra. A beruházási tervezet kerete tehát csak részben változott, de *semmiképen sem korlátozták azt*. Mihelyt az idevonatkozó munkálatok befejezést nyernek, a módosított beruházási javaslatot a képviselőház elé terjesztik.

— **Vilmos császár betegsége.** Berlinből táviratozzák: *Schmidt* Mór dr. a frankfurti ki való gégeorvos, aki *Orth* tanárnak segédkezett a császár megoperálásánál, megjelent a berlini laringológiai társaságban és a következőket beszélt el a császár betegségről: *Ilbert* dr. a császár udvari orvosa már két hónap előtt észrevette a daganatot a császár bal hangszalagján, de akkor erről semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra. Mikor aztán *Orth* dr. titkos tanácsos is megvizsgálta és teljesen jelentéktelennek találta a daganatot, akkor elhatározták, hogy a hamis híreszteléseknek elejét veendő, nyilvánosságra hozzák a dolgot. Olyan közön-

séges, mindennapos volt az eset, hogy bármely orvos vállalkozhatott volna a kezelésére, mondotta a frankfurti tanár. Nem a betegség volt figyelemreméltó, hanem a páciens s ezért terjedtek el a jelentékeny dologról olyan riasztó hírek.

— **Radu püspök Budapestén.** *Radu* Demeter dr. gör. kath. püspök főesperes öcsese társaságában a fővárosba érkezett. Itt az új kormány tagjainál látogatásokat tett s különösen *Berzeviczy* Albert dr. közoktatásügyi miniszternél tartózkodott hosszabb ideig. A püspök Budapestről Rómába utazik, mely útjában öcsese is részt vesz. Távollétében az egyház ügyeit *Laurán* Ágoston vikárius végzi.

— **A kisenevi monstre-pör.** *Szentpétervárról* táviratozzák: A kisenevi zsidóüldözések perében hétfőn kezdik meg a törvényszéki tárgyalást. Négy vizsgálóbíró heteken át készítette elő az anyagot, mely most már együtt van s így mi sem áll útjában a tárgyalásnak. A vádlottak közül *mintegy százat gyilkossággal, kétszázötvenet pedig közveszélyeztetéssel* vádolnak. A tárgyalás valószínűleg több hónapig el fog tartani.

— **Felfüggesztett állatorvos.** Csanádmegye alispánja, mint *makói* levelezőnk jelenti *Aracsy* Dániel ottani városi állatvost felfüggesztette állásától. Ezt azzal indokolta meg, hogy *Aracsy* ellen már régebb idő óta több rendbeli panasz merült fel s több vizsgálatot fogantatottak ellene.

— **Házasságok.** *Mélik* Andor gyergyóremeteli nagybirtokos ma délelőtt kötött házasságot az aradi anyakönyvi hivatalban *Pálffy* Mária kisasszonnyal, néhai *Hanecker* István százados özvegyének, szül. *Pálffy* Mária leányával. Tanúk voltak: *Mélik* István gyergyóremeteli földbirtokos, *Pozsgay* Lajos dr. főorvos.

Korbuly Kristóf nagyenyedi kereskedő ma lépett házasságra *Nuber* Teréz kisasszonnyal, *Nuber* Károly máv. főmérnök és neje szül. *Rácz* Mária leányával. Tanúként szerepeltek: *Korbuly* József máv. főfelügyelő és *Berán* Antal ipartestületi elnök.

Sonkután Sándor nagykarolyi járásbírószági aljegyző házasságot kötött *Kresz* Vilma kisasszonnyal, *Kresz* Ferenc és neje szül. *Herold* Magdolna bájos leányával. Tanúk voltak: *Herold* Gyula, az aradi első takarékpénztár főpénztárosa és *Herold* Antal zsigmondházi kereskedő.

Óváry György az Aradmegyei Takarékpénztár tisztviselője tegnap délután 5 orakor esküdtött örök hűséget *Tóth* Erzsike kisasszonynak, özv. *Tóth* Mihályné bájos leánykájának. Az esketésnél tanúként *Vály* Lajos arad-csanádi vasúti főmérnök és *Tóth* József magánzó szerepeltek.

Blaha Erazmusz magánzó házasságra lépett özv. *Bartus* Mátyásné szül. *Minu* Piroskával.

— **Elítelt párbajsegédek.** A büntetőtörvénykönyv 800 ik szakasza szerint azok a segédek, akik a párvadalt megakadályozni törekedtek, nem büntethetők. Még nem is volt eset, hogy bíróságaink párbajsegédek elítéltek volna. *Most történt ez meg először.* Párbajvétségével vádolt *Harkár* Elemér és társai elleni bűnyűben a pécsi királyi járásbírószágot *elítélte a párbajnál részt vett segédek* és kimondván ítéletében, hogy: a formalitásból tett kibékülésre való felhívás nem felel meg a párbaj megakadályozására alkalmas törekvésnek.

— **Felhívás a közönséghez.** Az *aradi ier. jótékony egyesület* elnöksége az alábbi felhívást intézi a közönséghez: A jelenleg uralkodó mostoha idők, a melyek a közönség minden rétegére nehezülnek, különös súlytal nehezednek azon szegények- és szerencsétlenekre, akik segítségünkre utalvák. A különben is sanyaru tél zordsága ez idén az élelmiszerek magas árai miatt különösen nyomasztólag hat a szűkölködőkre a rendes segítség tehát nem fog elegendőnek bizonyulni a nyomor enyhítésére, szerencsétlen özvegyek és árvák szükségének eny-

hitésére. Kétszeres bensőséggel intézzük tehát egyetlen t. tagjaihoz és a többi nemeslelkű emberbarátokhoz kérelmünket: miszerint az egy-
lenek tüzfát természetben vagy ennek és szegénysorsu tanulóknak szánt téli ruhák és láb-
bik beszerzésére, továbbá munkaképtelen szegé-
nyeknek segélyezésére fordítandó készpénzt adom-
mányozni és az illető adományokat az alulírt
egyleti elnökök átadni szíveskedjenek. Isten
kegyelme legyen mindazon nemeslelkű ember-
barát osztályrésze, kik ezen felhívást megszív-
lélve, nagylelkű adományait az emberszeretet
oltárára rakják. Az aradi i. r. jótékony egylet el-
nöksége. *Deutsch Mór*, elnök. *Rosenberg Lipót*,
titkár.

— **Eljegyzés.** *Costa János* az aradi gör. kel-
tantitokérző jeles képzettségű tanára eljegyezte
Bogdán Tullia kisasszonyt, *Bogdán János* vi-
lági igazgató tanító bájos leányát.

— **A királyné balesete.** Egy római távirat
jelenti, hogy *Margit* özvegy királyné *buiccioli*
főudvarmesterral automobil-kirándulásra indult.
Az országuton a lehető leggyorsabban haladtak
előre. Midőn a gépész egy hirtelen fordulónál
megakart a fékezni a gépet, az egy fának
ment neki. Az összeütközés oly erős volt, hogy
buiccioli üléséről az országutra vágódott ki s
eszméletét veszítette. Véletlen szerencse, hogy
a királynét az ijedségen kívül semmi baj
nem érte.

— **Gyakornoki kinevezés.** A lőcsei m. kir.
pénzügyigazgatóság *Csaballa Gyula battonyai* di-
talan kir. adóhivatali gyakornokot a szepesófal-
vi kir. adóhivatalhoz dijas gyakornokká neve-
zte ki.

— **Szobrász a reformruháról.** Bécsben
Schwerdtner Károly Mária szobrász felolvasást tar-
tott a női új reformviseletről és a többek közt hang-
súlyozza, hogy az empire ruha szabása, mely a re-
formruha alapjául szolgál, éppen nem alkalmas ar-
ra, hogy nehéz szövetekből készítsék. A milyen szép
és célszerű a könnyű, lenge szövetekből varrott es-
télyi empire ruha, éppen olyan célszerűtlen és nem
szép a másik, mely tulságos súlyjal nehezedik a
mellkasra; járasközben a láb belé csavarodik, s
minduntalan föl kell szedni, hogy a nő bele ne bo-
toljon. Sokkal célszerűbb a női szoknyát a csipőn
övezni, mert a csipő elég alkalmas a ruhák mérsé-
kelt súlyának viselésére. *Schwerdtner* hangsúlyozza,
hogy a női viselet reformálásánál főleg arra kel-
lene ügyelni, hogy a ruha súlya egyenlően oszljék
meg a testen, de hogy a mell és a lágyék lehetőleg
megkíméltsék.

— **A miniszter a munkásokért.** A kereske-
delmi miniszter az iparos munkások panaszai-
nak soronkívüli elintézésé tárgyában a másod-
foku iparhatóságokhoz körlevelet intézett, mely-
ben egy hasonló szellemű körlevélre való hivat-
kozással felhívja a másodfoku iparhatóságot,
hogy az elsőfoku iparhatóságot utasítsa a un-
kások panaszainak azonnali elfogadására és ar-
ra, hogy a panaszokat soronkívül tárgyalják s
lehetőleg még a beérkezés napján intézzék el.

— **A gavallér aranyal.** Egyik brüsszeli elő-
kelő kaszinóban javában folyt a játék. Egy si-
mára borotvált ur, akit ango ként mutattak be
a társaságnak, szédületes szerencsével játszott.
Baccaratt játszottak, még pedig óriási pénzen
Egyszerre felkelt egy ur és a következő pil-
lanatban egy marék arany repült a nyerő an-
gol arcába:

— Csalás! Gazember! . . .

A játékosok felugráltak és az óriási pánik-
ban az, a ki az aranyokat a bankárnak az ar-
cába dobta kijelentette, hogy az aranyok —
hamisak. Valami rendkívüli aranyhoz hasonló
masszából készültek a hamis pénzdarabok s
ezeket az angol gavallér hozta itt forgalomba.
A botrány annál nagyobb, mert az angol ur
egy jelenlegi angol miniszternek az unoka-
öccse. A botrány hőseinek nevét nem közli a
táviró.

— **A szedősztrájk utójátéka.** *Temesvár* ról
jelentik: A temesvári szedősztrájk ma volt
utójátéka. A főkapitányság, mint elsőfoku ipar-

hatóság a nyomdászok panasza folytán elismer-
te a segédek kilépésére való jogosultságát sztrájk
esetén. A főkapitány kijelentette, hogy sztrájk
előtt ugyan a főkapitányság részéről kellett vol-
na a békelt tési kísérleteket kezdeményezni és
csak azok sikertelensége esetére sztrájkba lép-
ni, mindazonáltal ennek elmulasztásában a fő-
kapitány büntetendő cselekményt nem lát. El-
lenben büntetendő cselekmény a szerződéses
viszonyban álló tanoncok felmondás nélkül va-
ló munkaszünetelése, miélt is 27 tanoncot egyen-
ként 10 korona pénzűrságra, illetve egy napi
elzárásra, *Gabriel József* segédet, a temesvári
szociálisták vezérét, mint felbujtót, 27 esetben
1850 korona bírságra, azaz 81 nap elzárásra,
Váczai János, *Kunz Károly* segédeket egyenként
540 koronára, illetve 27 napi elzárásra ítélte.

— **Ibsen betegsége.** A napokban az a hír
terjedt el, hogy a neves norvég író *Ibsen* álla-
pota válságosra fordult. Mint *Krisztián*ából je-
lentik, a nagy tudós már jobban érzi magát, oly-
annyira, hogy a szabadba is kimehet. A mult-
kori szélhűdését kezdi kiheverni és egy hét
mulva egészségi állapota teljesen rendben lesz.
Addig míg tökéletesen fel nem gyógyul, nem
ír. Ezt orvosai tanácsára teszi.

— **Vád alá helyezett tanár.** *Mihalov* kiévi
egyetemi tanár klinikáján az utóbbi időben a
gyógyításra bízott betegek közül igen sokan
haltak el. Ez gyanússá tette a tanárt, a kit
tegnap *vád alá helyeztek*. Egyben több szent-
pétervári és moszkvai tanárt mint szakértőt
táviratiilag *Kiewbe* hívták, hogy a halottak fel-
boncolásánál jelen legyenek.

— **Emberélet egy csókért.** *Bécsből* jelentik:
*Möllersdorff*ban tegnap este véres dráma játszod-
ott le. *Pokorny* Gyula prágai születésű 28
éves zene-tanár egy *Baumgarten* János nevű hi-
vatalnok nejének hegedű leckét adott. A tanár
ur oly odaadással és lelkesedéssel tanította a
különbösen csinos asszonykát, hogy egy szép
napon megfeledkezett magáról és elragadtatásá-
ban, hogy tanítványa oly fényes sikerrel tanul,
megcsókolta. Az asszony e miatt szörnyen meg-
haragudott és férjének, aki nagyon indulatos
ember, mindent elmondott. Talán nem tette
volna, hogy ha a csóknál nem lett volna jelen
a szobalány is. A férj halva a történeteket, ol-
mos botot vett magához és elindult megfenyít-
teni a vakmerő zene-tanárt. A lakásán találta
és minden bévevets nélkül a mitsem sejtő em-
bernek fejére ütött a bottal. A tanár eszmélet-
lenül összeesett az ütéstől és most élet s halál
között lebeg a kórházban. Az orvosok kop-
nyacsont törést konstataáltak rajta. A brutális
Baumgarten letartóztatták.

— **Halálozás.** Részvétellel vesszünk hírt ar-
ról a csapásról, mely *Kováts Antal* rendőrhad-
nagyot érte. Neje, szül. *Scaulz Mária* pénteken
elhunyt. Halálát, mely nagy körben kelt mély
gyászt, férjén kívül két kis gyermeke siratja.
A fiatal asszony temetése vasárnap délután fél
három órakor lesz a *Kossuth-utca* 32. számú
házból.

— **Cigány verseny Uj vidéken.** Arad példája
nem marad követés nélkül. Legujabban *Ujvi-
déken* rendeznek *Dankó* estélyt a *Gjrand* szál-
loda összes helyiségeiben. A tiszta jóvedelem
egy részét a *Dankó* szobor alapjává adják.

— **Rongyszedők alkonya.** Jó ideje, hogy ki-
pusztult Aradtól felig-meddig a rongyszedők és
csontszedők gárdája. Még néhány esztendővel
ezelőtt tipikus alakjai voltak ezek a külváro-
sok, hol az összeszedett hulladékokért legöb-
ször gyűrűt adtak a leányoknak, menyecskék-
nek. Innen aztán elkeresztelték őket gyűrűs
zsidóknak. Ezen ősi állapotnak most a minisz-
ter egy szigorú rendelettel véget vet. Azzal in-
doka ja megintézkedést, hogy ilyen kereske-
des a ragályos betegségek fő terjesztője. Arad-
városi rendőri hatóság hoz ma érkezett le ezen
új rendelet, melyet a napokban foganasitanak.

— **Riadalom a villamoson** *Temesváro*it a
Küttel tér és *Temető-utca* között közlekedő
villamoskocsik egyikét tegnap nagy riadalom
érte. Az említett szakaszon a sínekre éles töl-

tényt helyezett el valaki, s mikor a villamos
keresztül ment rajta, hatalmas durranással fel-
robbant. A kocsivezető rögtön megállította a
villamost, a közönség pedig ijedten menekült.
A kalauz megvizsgálta a síneket, s az egyik
vágányban megtalálta az összetépett töltény-
hüvelyt. A rendőrség megindította a vizsgálá-
tot annál is inkább, mert a mostani eset rövid
idő alatt már az ötödik.

— **Megszöktetett menyecske.** Erdekes asz-
szonyszöktetés történt a napokban az *Óbecsei*
cigánytanyán. Mint tudósítónk jelenti, a sza-
badkai gyalogezrednél szolgáló *Petrovics Illán*nak
a feleségét egy otthonmaradt füstös cigányle-
gény valósággal ellopta. Addig addig járt a szal-
maözvegyen maradt cigánymenyecske után, míg
az hajlott a szóra és úgy gondolta: egy kicsit
megszökik a *Petrovics Jóska*val, mert hisz az
Iia csak két év mulva kerül haza. A szökés-
ről hírt kapott azonban a katona-cigány is és az
volt az első dolga, hogy szabadságot kért a ka-
pitányától családi ügyei rendezésére. Tegnap
hazament és azonnal a szökevények keresésére
indult. A szerelmese is értesültek azonban a
fiatal férj érkezéséről és kocsira ültek, hogy
meneküljenek. *Iia* lóra kapott és utánuk vág-
tatott, de mikor közelükbe ért, a kocsiról lövé-
sekkel fogadták s mert az egyik lövés a kezét
találta, abba hagyta a szökevények üldözését. A
cserbenhagyott férj tehát visszatért és a bírósá-
gnál panaszolta be a szökevényeket.

— **Meggyilkolt vasuti ór.** *Borzaimas* gyilkos-
ság hírével közli velünk a táviró. *Pap György*, a
győr-soproni vasut egyik órét, tegnap hajnal-
ban feleségével együtt *meggyilkolva* találták. A
szigorú vizsgálat megindult, mely kiderítette,
hogy *Pap* pénteken a győri hetivásáron eladta
tehenét s így tetemes pénzt vitt magával ha-
za. Valószínűleg valaki látta a vásárban, s a
merész terv még ott fogamzott meg a gyilkos
agyában. A csendőrség teljes apparátussal
nyomoz.

— **Vörhenyjárvány Pancsován.** A vörheny-
járvány hónapokon keresztül nagy mértékben
szedte *Pancsován* áldozatait. E járvány, mint
tudósítónk távirja, szünőféiben van, a meennyi-
ben a statisztikai kimutatás szerint a legutóbbi
napokban a vörhenyben megbetegedettek száma
csak 82-re rugott. A hatóságot elismerést illeti
meg, mert a járvány alatt mindent elkövetett,
hogy a járvány tovább terjedését megakadá-
lyozza.

— **A csendőrtiszt szerelme.** A szerelmi ön-
gyilkosságok az utóbbi időben egyre nagyobb
tért hódítanak a társadalom intelligensebb osz-
tályaiban. És ebben a sajnálatos jelenségben
mintegy az idők jelét látni. A baj egyrészt az
idegületben gyökerezik, másrészt az ujabban
lábrakapott romantizmusnak a kifolyása. Az
egyik teljesen enerválja az embereket és kép-
telenné teszi a nagyobb ellentállásra és küzde-
lemre, a másik az ily módon bekövetkezett
küzdelem feladásához a látszólag tetszetős és
így elfogadható keretet adja. Az arisztikus em-
ber nincs annyira alávetve a társadalmi kény-
szernek és így könnyebben szerelme tárgyá-
hoz jut; az intelligens ember azonban ráokt-
royált társadalmi nézeteknek nem bír ellent-
állni, nincs meg benne az energia a küzde-
lemre s szerelméért életét adja, ezt tartván
könnyebb megoldási módnak. Mindezt egy *Bor-
goprund*ról jelentett szerelmi tragédia juttatja
eszünkbe. Eszerint *Roth Ferdinánd* besztecei
csendőrhadnagy öngyilkos lett s magával rán-
totta a halálba a jegyesét, *Ta:ca* Elizát is. A
közös elhatározásból elkövetett végzetes tett
okául házassági akadályt említenek. A hadnagy
előbb a leányt, azután önmagát agyonlőtte. A
leány szörnyet halt, a hadnagy hadoklik.

— **Pályázat kiházasítási jutalékokra.** Az Aradi
izr. kiházasító egylet, mint minden évben, úgy az
idén is maadszor ír ki pályázatot kiházasítási ju-
talékokra. Pályázhatnak elsősorban o'y szegényso-
su erkölcsös árva vagy félárva izr. hajadonok, kiknek
atyja az aradi izr. hitközség bekebelezett tagja volt,

másodsorban aradi születésű izr. szegény árvák vagy félárva; harmadsorban oly szegény, de erkölcsös árva vagy félárva izr. hajadonok, kik már legalább tíz éve Aradon laknak. Születési és erkölcsi bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvények f. é. dec. hó 10-ig Kohn S. N. elnök irodájában személyesen adandók át.

— **Sikkasztó gazdatiszt.** Nagyváradról írja tudósítónk: Egy intelligens fiatal ember jutott ismét bünbe. Könnyelműen gondolkozott, vigán élt, szerette az éjszakai kedveltetéseket s ha olykor olykor bejött vidékről, hol alkalmazva volt, Nagyváradra, egész kompánia, a jó orátok örültek a cimborának, ki nagy gavallériával mulatott Szörta a pénzt pezsgőre, cigányra, lányra egyaránt s ha ő mulatott, vidám volt az egész társaság. A mulatós életmód bünre csábította a fiatal embert. Más pénzéhez nyult, s most a törvény kezei közé került. **Balassa** Endre gazdatiszt és könyvelő volt **Schwarze** Gyula gyapolyi uradalmán. Pár év óta áll a gazdaság szolgálatában. Megfelelt kötelességeinek, főnöke bizott benne s elfelejtette neki, hogy egy-egy nagyvárad kirándulás után mámoros fejjel, bagyadtan tért haza. Tegnapelőtt is bejött Nagyváradra Balassa Endre, hová gyakran jött öccse meglátogatásának ürügye alatt. Tegnap észrevették, hogy Balassa nagyobb összegű pénzt tulajdonított el az uradalomtól s azután, hogy nem ment idejében haza, megtették a lépéseket. Jelentést tettek a rendőrségen, hogy kerítsék kézre a hűtlen gazdatisztet, ki állítólag *husz ezer koronát sikkasztott el gazdájától.* A rendőrség nyomozza most nagy erélyvel a bünös embert, kit tegnap délelőtt láttak Nagyváradon.

— **Körözött sikkasztó.** A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki **Weil** Jenő 33 éves ügynök ellen, aki a Magyar kivitel és csomagszállítási részvény társaságból 5000 koronát sikkasztott. A társaság nyolc vagon szemet adott az ügynöknek bizományba, amelyet Weil potom áron eladott és még október 26-án eltűnt. Weil lelkét egyébként nem terheli. **Magyar** Lajos magánhivatalnoktól 1600 korona és **Mocsáry** József raktárnoktól 200 korona ovadékat vett fel és elikkasztotta. A szélhámos ügynök alacsony, zömök termetű, arca kerek, halovány, haja gesztenye, barna, szeme barna, bajusza barna.

— **Rablógyilkos nyomdász.** A walsi (Alsó-Ausztria) országos törvényszék büntetőben néhány hét óta egy **Winkler** Gusztáv nevű magyarországi illetőségű nyomdászt őriznek, aki megölte és kirabolta kedvesét. **Winkler** Gusztáv azt vallotta, hogy 1875-ben született Bécsben, de trencsénai illetőségű s atyja **Winkler** Kelemen Székesfejérvárott *kir. közjegyző* volt, aki egy budapesti elmeorvosintézetben halt meg. Később azt vallotta, hogy nem **Winkler**nek, hanem **Koller** Gusztávnak hívják és Budapesten született, majd akként módosította vallomását, hogy **Glozliner** János a neve stemesmegyei illetőségű. A walszi törvényszék ez ügyben átirta a székesfejérvári és budapesti rendőrségnek, melyek kinyomozták, hogy az illetőnek valódi neve **Winkler** Gusztáv, a ki fogadott fia volt **Winkler** Kelemen székesfejérvári közjegyzőnek a ki a tércolydában halt meg. A szóban levő **Winkler** Gusztáv, aki 1878-ban született, zülött, rossz fiu volt, akit nevelő apja elkergetett magától. A magyar származású rablógyilkos fölötte most fognak itélni.

— **Birtokcsere.** Barátsági Mihály eladja az aradi 6879 sz. tjkvben felvett ingatlant 520 kor. ért. **Tóth** István és neje **Gal** Erzsébetnek. **Ozv.** Rozvány Györgyné **Ilovics** Mária eladja az aradi 6483. sz. tjkvben felvett ingatlant 26000 kor. ért. **Krehsz** Gézának. **Csehy** László eladja az aradi 6983. sz. tjkvben felvett ingatlant 3. sz. házat 3400 kor. ért. **Bergmayer** Jakab és neje **Metz** Karolinának **Nikula** J. r. d. né **Nikolovics** Paraszkia eladja az aradi 4550. sz. tjkvben felvett legelő 19. sz. há-

zat 800 kor. ért. **Henegári** János és neje **Nyogu** Rozáliának. A **Victoria** takarékos és hitelintézet eladja az aradi 6510. sz. tjkvben felvett 6312. hrsz. ingatlant 1900. kor. ért. **Imbronye** Stévíának. A **Victoria** takarékos és hitelintézet eladja az aradi 1079., 4049 és 5397. sz. tjkvben felvett 6262., 6263. és 6261. hrsz. ingatlanokat 5000 kor. ért. **Siklován** Ilie és neje **Domján** Milicának. A **Victoria** takarékos és hitelintézet eladja az aradi 1079. sz. tjkvben felvett **Csorda**-utcai 24a. sz. házat 2400 kor. ért. **Peirán** Györgynek. **Bartók** Judit eladja az aradi 2836. sz. tjkvben felvett szeglet-utcai 27. sz. házból az öt öltöt rész 240 kor. ért. **Hegedüs** Lászlóné **Bartók** Viktóriának. **Tóth** János és neje **Béres** Teréz eladják az aradi 3520. sz. tjkvben ingatlant 1200 kor. ért. **Szalay** Antalnak.

— **Orosz tanbetyárok.** Minthogy mi Oroszországgal ezidőszent „barátságos” lábon élünk állam vagyunk, a jó viszonyt ápolandó dicséretét zenghetünk az orosz kormány igazságos és okkal helyeselhető egy ténykedéséről. A széles orosz birodalomban szerte él a köztudat, hogy az atyuska — messze van. Különösen messze van Ural hegység bérceitől. Akit tehát a sors keze egy kis hatalommal áldott meg és ezt éreztetheti is, a gyakorlásból bőven kivieszi a részét, nincs oka megtorlástól félnie. Zavartalanul ur minden kakas a maga szemédméjében. Így volt ez eddig. Az orosz professzor urak tanbetyárkodása, amely immáron a tanulók rovására a jogtalan vagyonszerzéstől sem riadt vissza, erős elonhatást váltott ki és az orosz középiskolák ifjúságát általános és forradalmi mozgalomra kényszerítette. Az orosz kormány nem késlekedett most már, erélyesen kézbe vette az iskolák ügyét. Ahol a helyzet a legkritikusabb volt, az Ural-vidéken, megjelent az ottani iskolák igazgatásának felülvizsgálására az orosz közoktatásügyi kormány megbízásából **Galiczin** herceg. Szigorú vizsgálatot tartott, amelynek folyamán a tanárok önkénykedéséről szinte ijesztő adatok kerültek napfényre. A kormány nem sokat ceremonizált: egyszerűen elcsapta a tanárok legnagyobb részét és kijelentette, hogy a legmesszebbmenő erélyvel védelmezi meg a jövőben az orosz ifjúság érdekeit a tanárok kényuraságával szemben.

— **Feltűnő!** Legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás mindennemű csakis elsőrendű finom ékszerek, briliáns árúk, ezüst vő-szokások egész kassettákban, valamint díszes és ajándéktárgyakban. Szigorú szolid árak! Kitűnő pontos kiszolgálás jótállás mellett. **Weinberger** Ferenc jó hírű ékszerszűnkélnél, **Andrássy**-tér, Központi szálló épület. Saját elsőrendű ékszerjavító és készítő műhely. Városi és megyei telefon 439.

— **Osztálysorsjegyek** iránt érdeklődőket különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság mai hirdetésére.

— **Minden nőnek** tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett **Balassa** féle valódi angol ugorkatej azonnal eltűntet szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztáltságot az arcról és annak gyönyörű üdéséget, fiataloságot kölönöz, kár tehát varni, mindenki vegye meg még ma. Ár 2 korona, hozzávaló ugorka szappan 1 kor. 3 drb. 2 kor. 40 fill. **Poudre** 1 20 és 2 kor. Kapható **Balassa** Kornél gyógyszerárán **Temesvár**, **Aradon** **Vojtek** és **Weisz** ura nál, **Krausz** Elemér és társai drogueria üzletében, **Földes** Kelemen gyógyszerárán, **Tábor** Gyula gyógyszerárán **Pécskai** ut 18 sz., ahonnan titoktartás mellett hazhoz is lesz küldve. Tessék **Balassa** féle ugo katejet kenni.

— **Egészséges gyomorhoz** mindenekelőtt rendszeres erőteljes emésztés szükséges. Sajnos, éppen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad a gyomorrontás étvágytalanság, székrekedés, almatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység s. b. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvószert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a **Brady** féle **Mariacelli** gyomorcsappék, évtizedek óta kipróbált zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegségeknek. Üvege 80 fillér a gyógyszerárán. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Török A és Társa** Budapesten. Ha körültekintünk a különböző főeljárások között, önkény-

telenül a **Török** cég tűnik fel előttünk. Nemcsak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték üzlet birtokosa, hanem azért is, mert a cég vevői kiváló szerencsével játszanak. Allitásunk megerősítéseül csak a legutóbbi hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb főnyereményt, hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt, és még sok egyéb nyereményt nyertek a cégnél. Számtalan hálaíratot kap a cég szerencsés vevőitől. Amúgy határtalan bizalom, melyet a céggel szemben a vevők tanúsítanak, legszelebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagyközönség ismeri a cég szerencsésjét, korrekt üzletelvéit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységét. Ennlfogva **Török A.** és **Tarsa** bankházát **Budapest**, **Teréz** körút 46b (fiókok: **Váci** körút 4., **Muzeum** körút 11., **Erzsébet** körút 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A terveze szerint az I. osztály huzása már a leg-özelebbi csütörtökön és pénteken, november 19. és 20. án lesz. Az eredeti sorsjegyek árai: egy 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolcad 1.50 korona. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal **Török A.** és **Tarsa** bankházához **Budapest**en, mely céget bárkinek ajánlhatjuk.

— **Hegedüs** Gyula kefe, ecset és pipere készítő-gességi kereskedése **Andrássy** tér 15. **Hermann**-palota. Nagy választék ruha, haj, fog, köröm, gazdasági és háztartási kefékben, fésű és acél áru, szarvasbőr, cocus lábtörő, cocus szőnyeg, szivacs és fürdő gyékény nagy raktára.

— **Tisztelt vidéki vevők** kéretnek, hogy cipő rendelésekkel minél gyakrabban **Portier** Vilmos Nagy Áruháza a **Szabadság**-térre fordulni méltóztatassanak. A rendelések kiváló lelkisimerekes módon intézettek el. A raktár, illetve a választék igen nagy és folyton érkeznek újdonságok is. Rendelések közlésére igen alkalmas a városi és megyei telefon, száma 324. Erzékeny lábak részére is kaphatók cipők speciális szabással. A fényképezvezmény még mindig érvényben van.

— **Dentolin** fog-crème a legkedveltebb fog-ápoló. 1 tubus 50 fill. **Vojtek** és **Weisz** nál, **Aradon**.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomasára hozzuk, hogy **Révész** Nándor könyv- és papirkereskedő urat (**Minorita**-palota. — **Telefon** 265. szám) képviselősséggel ruhaztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az **Aradi Közlöny** kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x** — A legújabb jöszabású női és gyermek felöltöket legolcsóbban beszerezhetjük a szolid és előzékenyek általánosan ismert **Schwartzberger** Manó cégnél, kinek **Vörösmarty** utca 3. sz. alatti kizárólagos női felöltő áruházában az őszi és téli újdonságok nagy választékban már megérkeztek. A cég fenti modorban a t. vevők igényeit minden irányban kiegyíteni ezutánra is főfeladattá tűzte ki.

— **x** — **Parmai** ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha a kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcórtűk is nagy eredményre használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni a kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 480 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti **Szabó** Béla pipereszappangyáros, **Miskolcon**. Kapható **Aradon**, **Vojtek** és **Weisz** gyógyáru kereskedésében.

— **x** — **Felhívjuk** olvasóink figyelmét **Gaedicke** A. **Budapest** ismert és legnagyobb szerencsegyűjtőjének mai hirdetésére. — E cég szerencsésje máris közmondásossá vált, úgy, hogy mindenki csak a szerencsés **Gaedicke**nek akar vásárolni. Nem mulik el tényleg huzas a nélkül, hogy a cég egy vagy több főnyereményt fel ne tudna mutatni.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Esküdtszéki tárgyalások.** Hétfőn kezdődik meg az **aradi** törvényszéken a novemberi esküdtszéki ciklus melyre eddig kilenc ügy van kitűzve. Az első ügy **Muresán** **Lázár** bünügye, mely halált okozott súlyos testis ertés büntette miatt folyik.

§ **Egy képviselőválasztás utójátéka.** A legutóbbi képviselőválasztások alkalmával a bi-

hari kerületben Rigó Ferenc függetlenségi képviselőjelölttel szemben az újjászervezett szociáldemokrata párt Mura Mészáros József gépalaktrész kereskedőt léptette föl. Mura Mészáros meg is kezdte jelölti körútját a kerületben, de sok helyen nem fogadták barátságosan. Így Paptamási községben Nagy Lajos községi bíró a kocsmából bekísértette a község házához s kijelentette előtte, hogy nem enged meg neki a népgyűlés egybehívását s a programbeszéd megtartását. Sőt felszólította, hogy azonnal hagyja el a községet, mert ott semmi keresni valója sincsen, s ha nem fogadna szót, letartóztatja. Mura Mészáros József ezen kijelentés után nyomban elhagyta a falut. Kevéssel az eset után az újjászervezett szociáldemokrata párt Szabad Szó című lapja *Jelölés a bihari kerületben* cím alatt részletesen s erősen sértő szavakkal írta meg Mura Mészáros esetét. Nagy Lajos bíró támadta különösen erős hangon s minden bírák szeméjének, piszkos gazembernek stb. nevezte el. Ezen sértő állításokért Nagy Lajos községi bíró nevében a budapesti kir. ügyészség pörbe fogta nyilvános rágalmazás vétségéért a Szabad Szó című lapot. Az inkriminált cikkért a felelősséget Mura Mészáros József vállalta el, aki a mai esküdt-széki tárgyaláson — melyen Agoraosztó bíró elnökölt — kijelentette, hogy a cikket ő írta ugyan, de nem olyan kifejezésekkel, mint a hogyan ez megjelent. Különben kérte a valódiság bizonyításának megengedését s ezt a bíróság el is rendelte.

§ A vizsgálati foglyok érdekében — A bécsi büntetőtörvényszék elnöke az igazságügyminiszter utasítására rendeletet bocsátott ki, amelyben meghatározza, hogy a foglyos ügyeket lehetőleg azonnal, de legkésőbb 24 óra alatt el kell intézni. A tanukat három napon belül halgassák ki és az idézősköni a tel-font is igénybe vehetik. Az orvosszakértők véleményeiket sürgősen terjesszék előli az ügyészséggel való érintkezés rövid uton, esetleg szóbelileg történjen. A vizsgálat befejezése után az iratok késedelem nélkül átteendő az ügyészséghez. Anyirossz és helptelen törvényt, intézkedést vettünk már át az osztrákoktól, bizony nagyon üdvös volna, ha most ezt a helyes eljárást nálunk is meghonosítanák.

Betintázott toailettek.

(Különös katonai vétség.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, november 14.

A németországi Metz városban az idén márciusban nagy fölháborodás vett erőt a helyi közönségen.

Csaknem minden nap tizenöt-husz, az utcán sétáló nőnek a ruháit *leöntötték tintával*. A tettest nem igen lehetett kideríteni, mert az alávaló cselekményt mindig a késő esti órákban követték el. Különös előszeretettel a világgosszinű ruhákon bár a sötét ruhákat sem kimélték.

Hogy a közönséges csinyt egy személy követte el, arra abból lehetett következtetni, hogy a locsoláshoz mindig egy és ugyanazon színű tintát használt az illető.

A rendőrség mozgósította összes titkos rendőreit, és ezeknek hosszú és fáradalmas kutatás után sikerült némi nyomra jutniok. A mikor is letartóztatták Sieger Márton, a 98-ik gyalogezred altisztjét, akire a gyanu hárult.

Az ő személye akként került gyanuba, hogy Lange dr. metzi ezredtörzsorvos felesége este egy teljesen üres utcán haladva, észrevette, hogy valami feléje röpül, mikor egy katona mellett elhaladt, aki a kerékpárjával bajlódott.

Egy rendőr felismerte a katonát, aki csakhamar eltűnt a kerékpáron. A rendőr legközelebb, mikor ismét találkozott az altiszttel, letartóztatta. A katona szekrényének átvizsgálása alkalmával abban egész csomó nagy tintás üvegeket, és üveg fecskendőket találtak.

Lange ezredorvosné nem tett feljelentést a katona ellen. A tönkretett ruhák értéke körülbelül 1700—1800 korona.

Az altisztet csinyje miatt a napokban a katonai törvényszék elé állították. A vádlott tagadta a dolgot, amiben nagy szerencséje is volt, mert az elpusztított női ruhák tulajdonosnői közül senki sem ismerte a tettest. A közbíró annak dacára hat hónapi börtönbüntetést indítványozott, a védő pedig felmentést. A katonai törvényszék ítélete *felmentés volt*. A törvényszék indokai a következők voltak:

A bizonyítási eljárás során erős gyanu és a valószínűség megállapítást nyert ugyan, ámde a törvényszék még sem szerezhette volna meg a teljes erejű meggyőződést, mely az ítélet kimondásához szükséges. Egy kis kétség maradt fenn, ép ezért a törvényszék amaz elv alapján, hogy kétség esetén a vádlott javára kell döntenet, a vádlottat felmentette.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti ár- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, november 14

Delítözsde. Buzakinalat mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 20.000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül rozs szállard. Id járás boros.

Estitözsde. Berlin $\frac{1}{4}$, Páris 5 magasabb.

Zárás 12 órakor.

Buza 1904. áprillisa	7.75 — 7.76
Rozs 1904. áprillisa	6.75 — 6.76
Zab 1904. áprillisa	5.52 — 5.53
Tengeri 1904. áprillisa	5.26 — 5.27
Repce 1904. augusztusa	11.80 — 11.90

Zárás 5 órakor.

Buza 1904. áprillisa	7.75 — 7.76
Rozs 1904. áprillisa	6.74 — 6.75
Zab 1904. áprillisa	5.53 — 5.54
Tengeri 1904. áprillisa	5.26 — 5.27
Repce 1904. augusztusa	11.80 — 11.90

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— November 14 —

Magyar előrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogramm felül súlyban — — — — — fillérig, oreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban 108—9 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül súlyban 115—6 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 115—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 115—6 fillérig.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.49
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	3.36
Radnáról délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczáról szm. v.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. dn.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról szm. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városháza és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04	Mezőhegyes felől reg.	6.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.30
Mezőhegyes felé este	5.29	Battonya felől d. u.	4.01

Arad—Új-Szent-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	7.13	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.50	Kétegyháza felől d. u.	5.58

Kerpel Izsó

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

a következő ujdonságok érkeztek:

Magyarban: Ohnet: Méregvadás, Beniczky-né: N-m ism. a mult történetét, Gorkij: Tévedés, Bársony: Ébőképek, Langyel: Tavasz mese, Bergeret: Nicole levele, Uckermann: Buksi letrajza, Gaál: Hiuság, Tormay: Apród-szeretlem, Kontur: Biriák, Ahegy mögöl, A végzet, Halbe: Ifjuság, Coppée: Az élet harcai, Fréron: Pompadour, Laky: Bakák Boszniában, Csicseri Bors: Görbe nap, Zobeltitz: A spártai nagynéne, Danka: November, Marni: Akikről nem szól a krónika, Anatole France: A kymej énekes, Werner E.: A toll hőse, Russay: A király követe, stb. stb.

Németben: Bernhard: Sonnenwende, Boy-Ed: Werde z. Weibe, Erhard: Gräfin Ruth, Eschtruth: Am See, Frenssen: Die Sandg äfin, Gersdorff: Ein Wite, ein Weg, Gorkij: Blaue Funken, Ehemalige Leute, Marejukka, Heimbürg: Dr. Danz u. s Frau Hillern: Und Sie kommt doch, Lindau: Hängendes Moos, Marriot E.: Die Familie Harteberg, Maupassant: Das Bett, May C.: Der Engel der Verbannten, Der Fürst der Bleichgesichter, Schubert: Cou focchi, Werner E.: Gewagt und gewonnen, Wotho: Irrendes Licht, etc. etc.

Franciaiban: Laurent: L'homme invisible, Mary: Mo rtel outrage, Nielle: M. roman au Niger, Quinel: Bandits, Willy: La maitresse du prince Jean, Zola: Vérité.

Angolban: Connan D.: Sign of four, Brigadier Gerard, stb.

Kölcsöndíj havi 1 korona 20 fillér, vagy kötetenkint 8 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Vidéki berlek is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A keresettebb művek 5—20 példányig vannak raktáron.

Minden ujdonság azonnal kivethető.

A német **pótjegyzék** megjelent és díjmentesen kapható.

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

melyben a legújabb és legértékesebb zeneművek is megjelenésük után azonnal kölcsönzésre kaphatók.

Zenemű kölcsöntári díj egy óra 1 kor. 40 fill., vagy hangjegyenként 14 fillér.

Az egész zeneművilág minden hangszere képviselve. — 247 oldalas, teljes zenemű-kölcsöntári jegyzék 40 fillér. A legújabb termékeket tartalmazó **zenemű pótjegyzék** is megjelent és díjmentesen kapható.

Pontos kiszolgálás **vidékre** is.

Ugyane cég ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe

könyv, zenemű és papirkereskedését

melybe 16 új, gyönyörű aradi felvételi képes levelező-lap (közük az új kath. templom négy felvételben) érkezett.

Magyar, német, francia és angol művek óriási mennyiségben antiquarice kaphatók igen jutányosan.

Minden nyelvű szótárak és nyelvtanok nagy készlete. — Minden könyv- és zenemű-ujdonság raktáron.

Képes levelező lapok óriási választéka. Nagyban és kicsinybeni árusítás.

Foulard-selyem 60 krtól 3 frt 70 krig méterenként, blousoknak és uszályoknak. Bérmentve, elvámolva, házhoz szállítva. Dús választék azonnal. — **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 2743

NAPIREND.

November 15. Vasárnap. Róm kath. naptár: Lipót. — Protestáns naptár: Lipót. — Görög-keleti naptár (november 2.): Aczín. — A nap két 6 óra 50 perccor, nyugszik 4 óra 7 perccor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11^{1/2}—12^{1/2} óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1^{1/2}—2^{1/2} óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége mellett Alésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szorint a mai napra a következő időjárás várható: Borus, ködös, enyhe, elvétve csapadék.

November 15. Grünfeld Alfréd zongoraművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi kir. főgymnasium és állami főreáliskola if. usági segélyező-egyesületének választmányi ülése délelőtt 11 órakor. — Az aradmegyei kisdarnevelők körének közgyűlése délelőtt 9^{1/2} órakor (D. meter-utcai ovoda.)

IDEGENEK ARADON.

— November 13. —

Fehér Kereszt szálloda. Grünfeld Alfréd művész Bécs. — Bozó Károly birtokos Nagyhalmagy. — Fehér József birtokos Seprős. — Scholf Vencel gyáros Warnsdorf. — Lederman Noé kereskedő Bécs. — László Géza kereskedő Budapest. — Souter Henrik utazó Trieszt. — Vázsonyi Zsigmond utazó Budapest. — Magyar Leó utazó Bécs. — Schoor Adolf utazó Bécs. — Glauber József utazó Budapest. — Schlosser Henrik utazó Temešvár. — Schlesinger Ottó utazó Bécs. — Spieler Andor utazó Budapest. — Deutsch Ede borkereskedő N. Bitcse. — Sonnenschein Adolf utazó Budapest. — Löbl Zsigmond utazó Budapest. — Grünwald Arnold utazó Prága. — Mangra Vazul vikárius Nagyvárad.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi november hó 15-én:

Bérletsszűnet. Bérletsszűnet.

Délután 3^{1/2} órakor, fél árakkal:

Forgószél kisasszony.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irták: Kratz és Stobitzer. Fordította: Beöhy László.

SZEMÉLYEK:

Paul Roland	Bónis Lajos.	Blanche, neje	Almásy Lola.
Aurélia, neje	Bácsné.	Serignan	Könyves J.
Lebardieu	Bekés Gyula.	Dubois	Füredi J.
Claire, neje	Pajor Agnes.	Benoit, káplár	Simon Jenő.
Gaston, fiuk	Sarkadi A.	Charlotte	Göcz Aranka.
Lianne	Rózsa Lili.	Mili	S ilassy J.
Ravelin	Mariházi M.	Egy ór	Juhai József.

Közdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 46. sz. Páros.

Este 7^{1/2} órakor, rendes árakkal:

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irtá: Leon Viktor. Fordította: Ruttkai György és Merei Adolf. Zenéjét szerzette: Lehár Ferenc.

Az előjáték személyei:

Blácsek Milos	Juhász S.	Zsuzsika	Kley Marika.
Milos, fia	Kley Margit.	Jankó	Miklósi Ilona.
Vojtek, drótos	Füredi J.	Pfefferkorn	Polgár S.
Babuska, neje	Pajor Agnes.	Kropacsek	Juhai József.

A darab személyei:

Günther	Sarkadi A.	Giza, énekesnő	Szilassy J.
Mici, leánya	Rózsa Lili.	Lóri, énekesnő	Csepreghi I.
Jankó	Bónis Lajos.	Órmeister	Győre Alajos.
Pfefferkorn	Polgár S.	Giralt báró	Simon Jenő.
Zsuzsika	Singhoffor V.	Kohary	Németh J.
Milos, káplár	Bejczy Gy.	Rezervi tá	Réthy István.

Közdete este 7 és fél órakor.

CSARNOK.

A 3328. számú gyűrű.

Irtá: Brieux.

(Vége.)

IV.

— Mit teszünk most? — szolt az asszony, amikor nagynehezen magunkhoz térünk.

— Egyszerűen elmegyek holnap reggel a parancsnokhoz és elmondok neki mindent, — szoltam.

— Ez a legegyszerűbb, amit tehetsz, — szolt az asszony — és mégsem tettük meg.

— Mit szólnak majd? — mondtam én.

— A lapok legyaláznak bennünket.

— Tönkre leszünk téve.

— Ujjal mutatnak majd ránk.

— Ha még csak ez voln! De pert akaszt-hatnak a nyakunkba s az, akit mi bevádoltunk, jelentékeny kártérítést követelhet tőlünk.

— De hiszen csak . . .

— Bármint van is, nem engedhetjük, hogy artatlant elítéljenek.

— Annyi bizonyos.

— De tönkre leszünk teve. Meg leszünk becstelentve.

— Gonosz, könnyelmű embereknek fognak bennünket mondani.

Egész éjjel tanakodtunk, végre abban állapodtunk meg, hogy várunk még. Hiszen ráérünk a tárgyalás előtt is írni a törvényszéki elnököknek.

— Tudod-e, mi fog történni? szolt a feleségem. Ha belsmerjük is a dolgot, senki sem fog hitelt adni a szavunknak, azt fogják mondani, hogy meg vagyunk fizetve. Ha valami jó magaviseletű fiatal emberről lenne szó, az egészen más volna, de így! Láthatod, a gyűrűt nem lelték meg nála, sem a kedvesénél, s ha a felelősséget mégis törvény elő idezik, bizonyára képesnek is tartják az ilyen tetre . . . Különben ki tudja, nem ezzel a szándékkal jött-e? Módot kell lelnünk rá, hogy elejét vegyük az elítéltetésnek anélkül, hogy kitegyük magunkat mindama rossz következményeknek, amelyek a tévedésünk leleplezése maga után vonna.

— Hátha visszavonnám a panaszomat?

— Nos?

— A bíróság nem üldözné tovább de ró-lunk csak azt mondanák, hogy meg vagyunk fizetve.

Tábornok, mi annyit meg hánytuk vetettük a dolgot, annyi menteséget kerestünk a büntényre, amelyet elkövettünk, hogy végül már még bünténynek se tartottuk, s hallgattunk.

A „büntény“ szó nem kemény szó, mert büntevők módjára cselekedtünk. A gyűrű oly veszedelmessé lett ránk nézve, mintha loptuk volna. Es elhatároztuk, hogy megszabadítjuk magunkat tőle. Valamennyi mód közül a következőt tartottuk erre a legalkalmasabbnak: a gyűrűt összetörtük, kavicsokkal együtt bekötöttük egy rongyba és éjjel bedobtam a kis csomagot a Szajnába.

Éppen másnap a következő cikket olvastuk az újságban:

„Részletesen tudomásukra hoztuk olvasóinknak a lopást, amelyet L . . . a politechnikai iskola növendéke, városunk egyik köztisztviselőben álló ékszerészenek kárára elkövetett. A bü-nös maga itélt maga felett. Egy rövidke hivatalos értesítés tudunkra adja, hogy tegnap reggel agyonlőtte magát a börtönben a pisztolyával, amelyet elfelejtettek elvenni tőle.“

A feleségemet a bánat ölte meg. En megpróbáltam vezekelni s most várom a halált.

Egy héttel később a szegények halottaskocsija vitte a szerecséltent utolsó pihenőjére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mellőzött, M. Kovácsháza. Ha nagyobb feltű-nést nem akar okozni, fogadja el a meghívást, mely-nek teljesítésével egyszerű udvariassági tennél többet ugy sem gyakorol Hogy a vélegényvel nincs baráti viszonyban, az mit sem határoz. De ha ö-nnek kellemetlen a megjelenés, pár sor irással mentse ki magát s az udvariasságnak ezzel is ele-get tesz.

Egy előfizető, Gertenyes. Küldjön ajánlott le-velet pontosan annak címére, ki az árlejítést meg-hirdette; lehetetlen, hogy kérdőzködését válasz nélkül hagyják.

K. I., Pankota. Kérdőzködjék Kerpel, vagy Ingusz aradi könyvkereskedőknél, akik könyve-ket fertő tetnek; ezek szívesen tájékoztatni fogják.

R. Z., Szeghalom. A napokban kérdéseire meg-kapja a választ. A sorsjegyeknek utána fogunk nézetni.

NYILTÉR.*

MERCUR

váltóüzleti részv.-társ. Vess és elad vidéki takarékpénztár-és bankrészevényeket, tőzsdén nem jegy-zett papirokat és azokra, valamint min-den egyéb értékpapir- és sorsjegyre — igen előnyös előleget folyósít. — Bank- és tőzsdéügyekben szakaszerű felvilágosítással ingyen szolgál.

BUDAPEST, V., Fűrdő-utca 3. sz.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYOSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET. A m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusító helye. 3550 — Sorsjegyek csekély havi részletfizetésre; előnyös sorsjegytársaságok. — Sorsjegybiztosítás: legolcsóbb díjazású kivánatra bérmentve. Rövid levélcím: MERCUR, Budapest, Fűrdő-utca. Részvénytőke: 1,000,000 kor.

A fűtési idény beálltával ajánlunk elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszent,

100 kiló 3 korona 40 fillér; elsőrendű darabos 111

légszesz pirszenet (coaks,)

100 kiló 3 korona 80 fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végezt

félnapi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszennél, mint pirszennél 500 klg. vételnél 25 fillér enged-ményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmos zsákokban. Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban. Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Ha jó kávét akar inni, úgy **Palermó pörkölt kávét** ennek ize és aromája tökéletes, te-jes és fekete kávénak páratlan jó.

Kapható fél kilós csomag 2 korona 20 fillér, negyed kilós csomag 1 korona 10 fillér.

Dürr Gusztáv,

Csemege, fűszer, pezsgő, bor, kávé és ásványviz kereskedés, a városházzal szemben.

Nyers kávékban valami finom minőségek a legolcsóbb áron.

! Utolsó hét !

Az általam eladott 36051. számú $\frac{8}{8}$ -ban
feldarabolt sorsjegy 1903. július 1-én
15.000 koronát nyert!

Első osztályu sorsjegyek,

huzás

november 19. és 20-án,
már kaphatók.

Főnyeremény: 1.000.000 korona.

Míg a készlet tart, ajánlom a következő
szerencseszámokat:

11959,	25782,
50774,	76850,
92642,	47769,
55816,	
25785,	36073,
92647,	99372,
50755,	11972.

E sorsjegyekből nyolcad, negyed, fél
és egész darabok tetszés szerinti mennyi-
ségben kaphatók.

Első osztályu sorsjegyek árai:

Egy $\frac{1}{1}$	1. osztályu sorsjegy	12 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{2}$	1. osztályu sorsjegy	6 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{4}$	1. osztályu sorsjegy	3 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{8}$	1. osztályu sorsjegy	1 kor. 50 fil.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzletében Arad.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

Megyel és városi telefon: 129-ik szám.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Első osztály huzása

már

november 19. és 20.

Az általam eladott 36051. számú $\frac{8}{8}$ -ban
felosztott sorsjegy 1903. július 14-én
15.000 koronát nyert!

! Utolsó hét !

Kapható: Vojtek és Weisz-nál. 2531

PÖSTYEI

Kénes Iszapfürdők. Budapesttől 4 óra

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok...

orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Főrdőigazgatóság.

Iszap főlerakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kálmán gyógyszerárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

Ingusz I. és fia tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv
raktáron van.

Csik János 16 fali olvasó tábla.
" " Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik
kiadás.
" " Olvasókönyv a népiskolák II. o.
számára, ára 60 fill.
" " Olvasókönyv a népiskolák III. o.
számára, ára 60 fill.
" " Olvasókönyv Aradmegye földraj-
zával, ára 80 fill.
" " Olvasókönyv Aradmegye földraj-
zával, IV. oszt. számára sajtó
alatt.
" " Aradmegye földrajza, külön le-
nyomat a Csik-féle min. en-
gedélyezett népisk. olvasóból.
Két térkép és számos illusz-
trációval ellátva, ára kemény-
kötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segély-
alapja megbízásából, célszerű ujtásokkal.
Ára kötve 12 fillér.

Aradmegye közti térképe, készült Aradon
Rényi L. és fia johirü lithografiai műintézeté-
ben, 6 színben vastag velin papíron, ára 20 fill.
Aradmegye térképvázlata, a térképrajzolta-
tás előfogalma, ára jó rajzpapíron 06 fill.

Lejtényi Sándor-féle térképvázlatok, IV. ki-
adás. Magyarország hegy és vízrajzi és políti-
kai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa,
Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrá-
lia és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlatai,
ára laponként 06 fillér.

Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor.
30 fill.

Lejtényi-féle Herbarium, 3. kiadás, ára 1
kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium román nyelven, ára
1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás
rendszer, az új miniszteri utasítás szerint, II.
kiadás, ára 40 fill.

Sófalvy-Pataky Kis Phonomimikai

az olvasástantás kezdete, ára kötve 24 fill.
Ezen könyvecske főleg oly iskoláknak készült,
a hol egy v. gy. más okból más abc-t kénytelen
a tanító használni. Vezérkönyv hozzá díjtalan.

Kovács Kázmér Szavalókönyv iskolai ünnepe-
lyekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mi-
hály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar nép-
dal (szöveg), ára 40 fill.

Záray Odón földrajz a népiskolák IV. oszt.
számára, 18. kiadás, második, a legújabb nép-
számlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat,
ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp Csath, Gazdasági Ismétlő Iskolai
olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az
ez évben megjelent ezen iskoláknak szóló
tanterv szerint átdolgozott kiadásban je-
lent meg, 8. kiadás 25-40 ik ezer, ára
kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda
részvénytársaság nyomdájában.

Kérem az igen tisztelt tantestületeket ezen
tankönyveinket iskoláikba bevezetni. Kiadvány
jegyzékünkkel bármikor szolgálunk.
Arad, 1903. augusztus hó.

Kitünő tisztelettel

Ingusz I. és fia,
könyvkereskedése.

Ma délután 5 órakor
a „Fehér Kereszt” nagytermében
tartja

hangversenyét

Grünfeld Alfréd

zongoraművész.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünne-
pnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint
helybeliek, naponta főlvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levelbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg
küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi üzletek részére ügyes elárusító leányokat.
Vidéki városba bür-üzlet részére szakértő üzletve-
zető segédet, aki a börtalpkivágást, a detail és engross
üzletet érti.

Aradi férfi-divat és játékaru-üzlet részére fiatal,
ügyes segédet, kezdő fizetéssel.

Vidéki fogyasztási szövetkezet részére a fűszer- és
vegyes szakmában jártas üzletvezetőt, 1000 korona óva-
dékkal.

Vidéki rőfös-, rövid- és fűszer-áru üzlet részére a
román nyelvben jártas fiatal segédet.

Vidéki divatárúüzlet részére a kirakat- rendezésben
jártas, magyar- német- és románul tudó segédet.

Vidéki kisebb rőfös-üzlet részére németül tudó, fia-
tal segédet.

Vidéki rőfös-kereskedés részére a magyar, német és
román nyelvben teljesen jártas segédet.

Vidéki fűszer- és vegyes-üzlet részére fiatal romá-
nul tudó segédet, kezdő fizetéssel.

Több rőfös- és vegyes-áruüzlet részére a román
nyelvben jártas fiatal segédet.

Ajánlunk:

Intl. ügyes női alkalmazottat, aki a fővárosban hosz-
szabb ideig alkalmazva volt, irodatisztnak, vagy pénztárhoz.
Felső kereskedelmi iskolai érettségét tett, a magyar
német és román nyelvben jártas fiatal embert irodai gyá-
kornokul.

Kereskedelmit végzett, az egyszeri és kettős könyvitel-
ben jártas leányt irodai alkalmazásra, esetleg elárusító-
nőnek.

Az egyszerű könyvvezetésben és a levelezésben tel-
jesen jártas, szépirásu könyvelőnőt, aki ily minőségben
helybeli nagykereskedésben alkalmazva volt.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakor-
lattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglal-
kozássra.

A fűszer- és vegyes-áru szakban minden igényeknek
megfelelő segédeket.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKOZLO OSZTÁLYA.**

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

elnök.

titkár.

A legjobb és leggyorsabb
hűtő-ital,
mely mint semmi más hűtő-italnak és borral, ang-
szakkal vagy mályagi szörpökkel vegyítve kitűnő ital
vagyulékot ad: a

**MATTONI-FELI
GIESSHÜBLER**

Itlja a szomját, hűt és felfrissít egyaránt. A legjobb
szer a nyári hőség kiküszöbölésére.

2521

Sorsjegyirodám adta el

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték most lefolyt főhúzá-
sában a 86.762. számú sorsjegyet, mely a legnagyobb
főnyereményt

400.000 koronát nyerte meg. A szerencsés nyerőknek rögtön kifizettem a rájuk eső nyereményösszeget.

Ugyancsak én adtam el az előző sorsjátékban a 48.993. számú sorsjegyet, mely a **100.000** koronás főnyereményt nyerte meg; itt is rögtön kézbesítettem a szerencsés nyerőknek az őket megillető nyereményt.

A most következő XIII. sorsjátékhoz ajánlok eredeti sorsjegyeket szerencsés sorsjegyirodámól és pedig:

egészét felet negyedét nyolczadot

12 kor.-ért 6 kor.-ért 3 kor.-ért 1.50 kor.-ért

és kérem a megbízásokat postautalvány vagy levelezőlap útján

DEMBINSKY B.

Budapest, Teréz-körut 43/B. Földszint

A 400000 koronás főnyeremény egy részét ebben a vármegyében nyerték.

Egy elismerő levél

Wilhelm Ferencz, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria Mittersill

Értesítem Önt, az Ön Wilhelm-féle anti-arthritikus antireumatikus vértisztító-teája hét személyen, akik csuszajások voltak, segített egy, hogy most mind egészségesek; egy személy, ezt meg kell jegyezmem, már egy egész éve ágyban feküdt és az én tanácsomra ivott ilyen teát, most pedig megint járhat a dolga után. Az én feleségem is nélkülözhetetlennek tartja a házban ezt a teát. A tea feltalálójának ezerszer köszönetet mondok. Ennek a teának minden házban és minden családban ott kell lennie.

Tisztelettel
Kräll György.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriakban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hajas Árpád gyógyszertáraiban. 1569-IV

1 csomag 2 korona, 1 postaküldemény 15 csomag tartalommal 24 korona bérmentve, bármely magyar postafiókásra szállítva.

Alkalmi vétel!

4 frt 34

egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll és pedig: 12 vizes

pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör üveg, 6 kompót tányér, 1 kompót tál, 1 csemege álvány, összesen 41 drb.

5 frt 95

egy 6 személynek való étel-készlet, legfinomabb karlsbadi porcellánból,

festett és aranyozott diszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 leves-tányér, 6 lapos tányér, 6 csemege tányér, 1 leves-tál fedéllel, 1 pecsenye tál, 1 főzelékes tál, 1 saláta-tál, 1 tészta-tál, 1 cauce-tál, 1 saucetál, 1 sótartó összesen 26 darab.

3 frt 45

egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy tea készlet, mely 15 darab-

ból áll és pedig: 1 kávé vagy tea kanna, 1 tejes kanna, 1 cukor tartó fedéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 darab.

SZABÓ ALBERT

Ő csász. kir. Fensége József főherceg udvari szállítója, üveg, porcellán, lámpa és konyhabehatározási cikkek nagy raktárában **ARAD, Atzél Péter-utca I. sz. Telefon 239.**

Fehér porcellán tányér 10 kr. darabja. Hazai gyártmányu fehér mély tányér 7 kr. darabja. Likör készlet 6 személyre 90 kr. Függlőlámpa 3 frt 50. Mosdó készlet színes 4 frt 80 kr. Színes csemege készlet, mely áll: 6 tányér, 1 tálból, 1 frt 40 kr. Ugyanez üvegből 90 kr. Étvöszközők: 1 kés, 1 villa, 1 kanál, összesen 50 kr. Különlegességek 12 szép kristály vizes pohár 70 kr. Meg nem felelő tárgyak visszavételnek és a pénz visszaküldetik. — Valódi Auer izzótestek 30 kr. darabja. 2224

XIII-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.
110,000 sorsjegy 55,000 nyeremény.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg
1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetteinek ki.	jutalom nyer. á	Korona.
1	"	600000
1	"	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
5	"	30000
3	"	25000
8	"	20000
8	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
8	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	170
4850	"	130
100	"	100
4350	"	80
3350	"	40
55000	nyer. és jut. összegben	14,459.000

Felhívás

a XIII-ik magy. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

AZ I. Osztály huzása már 1903. évi november hó 19 és 20-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Bécses megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca II.

Gaedicke szerencsése óriási!

A következő főnyereményeket fizettem ki eddigelő b. ügyfeleimnek:

600000	korona	62551	sz.
400000	"	33464	"
400000	"	11119	"
400000	"	28916	"
100000	"	42758	"
100000	"	49878	"
100000	"	87991	"
70000	"	60912	"
60000	"	17357	"
60000	"	78863	"
60000	"	82528	"
60000	"	97263	"
30000	"	6920	"
30000	"	38191	"
30000	"	90664	"
25000	"	23481	"
25000	"	30049	"
25000	"	52235	"
20000	"	14674	"
20000	"	28950	"
20000	"	33402	"
20000	"	35862	"
20000	"	44410	"
20000	"	60781	"
20000	"	78848	"
20000	"	88974	"

Gaedicke szerencsése

utolérhetetlen, mert egy gyűjtőde sem mutathat fel ilyen óriási sikereket

November hó 30-ig

tűzkárunknál megsérült áruk **rendkívül olcsó áron** lesznek eladva.

Eladásra kerülnek: nagymennyiségű fehér és színes **asztalnemű, törülközők, czérna-vásznak és chiffonok.**

Ruhakelmék, sérültek, minden elfogadható árban. — Az utolsó őszi divatkelmék nagy választékban **sértetlenek** szintén mélyen leszállított áron.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA.

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

140

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget kérjünk, amelyen **PAGLIANO GIROLAMO** tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838 ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: **PAGLIANO GIROLAMO** egyetemi tanár

FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

798

Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.

Amerikai szabadalmazott ablakredőnyök

önműködő szerkezettel.

Tartósságért kezeskedünk.

Czéiszerősége, olcsósága, tisztasága és kényelmességénél fogva felülmulhatatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint: egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, ami a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyök bármily ablaknál alkalmazhatók, a be- vagy kiakasztása felette egyszerű és percnyi idő alatt eszközölhető. — Árak nagyság szerint 1 forint 80 krajczártól 3 forintig.

2285

Zimmermann és Eisele

a „Zöld papagáj”-hoz Aradon, a Templom-utca sarkán.

Telefon szám 275.

Telefon szám 275.

Telefon szám 275.

Minden vevő fényképkedvezményben részesül.

Tekintse meg!

mielőtt ruha-
szükségletét
beszerezné

FRANK LEO

férfi-, fiu- és gyer-
mekruha áruházat

Andrássy-tér 9. sz., (az új minorita templommal szemben),

hol feltűnő olcsó árban dus választéku raktár áll a t. vevőközönség részére felhalmozva. — Áruházam készletéből bátor vagyok néhány cikket kiemelni:

Valódi székely, vadász és gazdász kabátok

kizárólag csak

2894

áruházamban

kaphatók.

Ezen kabátok saját műhelyemben **valódi székely** vizmentes posztóból készülnek s ezen tulajdonságuknál fogva ugy a vadász-sport kedvelő, valamint a gazdász uraknál nélkülözhetetlen ruhadarab.

Szolid elv!

Külön mérték szerinti osztály!

Pontos kiszolgálás!

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba, konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fácán utca 7. szám. 2404

Meglepő olcsó árak!

Tiszta selyem gallér-védők

darabja 50 kr.

Posztó boka-védő, kivarrott gombjokkal

több színekben darabja 95 kr.

Kapható

2405

Münz I. férfi-divat üzletében.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstművek készpénzért a legmagasabb árban megvételnek vagy más új tárgyra átcsereletnek. 1897

—Kéretik kísérletet tenni.—

500 forintot fizetek annak, aki

Bartilla fogvizének használatát mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. Brökösel**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható Aradon minden gyógyszerárban és **Krausz Elemér és Társai** droguerájában **Andrássy-tér 20.** szám. — Kerjük mindenütt határozottan **Bartilla-főle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői 161 díjaztatnak. 129

Építkezési

vállalkozóurak

figyelmét felhívom

Pleskucza községben

ujonnan építendő

üzlet

és

2400

lakházra.

Értekezhetni:

Schiller Móránál,

Pleskuczán.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, Baresay-utca 8.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 2411

ALAPITTATOTT 1890.

Kitüntetve. Alapítva 1878-ben.

A legszebb, legalkalmasabb és legötletesebb

karácsonyi ajándék

egy életnagyságu arczkép, mert örök becsé van és egyszersmind szobadiszűl, továbbá előnyös nász-, névnapi, születésnap, vagy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál, de úgy is mint örök emlékek (különösen megholtakra) föltette alkalmas. Ezeket az arczképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el. Nagysága 40:50 cm., ára 3 írt.

Hu hasonlatosságért és tartósságért kezeskedem.

A fényképet sérületlen állapotban küldöm vissza. A képet 10 nap alatt elkészítem. (Karácsonyi ajándéku szánt képeket tessék minél előbb megrendelni.)

Bodascher Szigfried kitüntetett arczképfészeti műintézete

Bécs, II., Praterstrasse 61. 2639

Középkoru, kis családú, magyar és románul beszélő

főmolnárt keresek

hatjáratu gőzmalmomba, a ki a vám-és félmagas-örlésben jártas és bizonyítványokat tud felmutatni. — Ajánlatok és egyszerű bizonyítványmásolatok czímre küldendők. 2402

Kaufmann Ignác, Pankotán.

Lakás-változtatás.

Morgenstern Gyula

DENTIST.

Foghuzás, fogtömés (plombirozás) egyes fogak és fogsorok, arany fogkorona, gyökér-fogak és átbidalások szájpaddás nélkül stb. stb. speciálista.

ARAD,

2345

Andrássy-tér 15. szám.

Magyar királyi Államvasutak.

144742/903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évben szükséges mintegy

453,000 drb. horgonyzott talpfa jelzőszeg és

3640 mmázsa sósav szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1903. évi november hó 28 án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda küldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1903. évi november hó 27-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási és az illető anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb pályázati feltételek, melyek a részletes módozatok tartalmazzák, az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekintheők.

Ezen részletes módozatok leírása az ajánlatot tenni szándékozóknak fentnevezett magyar kir. államvasuti hivatal által ingyen adatik ki, vagy kívánságára postán megküldetik.

Budapest, 1903. évi október hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

FOGAK

Fogorvosi intézet: LÖFLER EMIL.

Fogorvos:

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

BUDAPEST,

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 10-12 és d. n. 3-7-ig.

VII., Erzsébet-körut 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is.

szájpaddás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításának 3 koronától. Az á talam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtéríttetik.

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázoló mester

Aradon, Boczkó-utca 9. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszoba és kádak-, vas- és fa-butorok-, vizikannák-, tálcza-, kályhavédő-, fakosarak

aranyozás és márványozását, függőlampák bronzírozását, majolika festészetet fára és érczre diszes kivitelben, fioderózások minden színben a legseccsiosabb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítetnek. 1475

„Mon MARGUERITTE.“

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives figyelmét

divat termemre

felhívni.

A legfínnyásabb igényeket kielégítőleg, jutányos árak mellett készülnek műhelyemben **öltözékek** angol és francia divat szerint. Sportöltözékek: lovaglő, bicikli, turista-ruhák.

Pongyolák, ugyszintén

leány és fiu gyermekruhák is.

Uri leányok illő környezetben szabni és varrni tanulhatnak. Tan-dij havonként 7 korona.

Ingyenes tanulóányok is ke-restetnek.

Együttal tisztelettel meghívom a n. é. hölgyközönséget Párisból most érkezett különlegességeim — raffinált izlésű divatcikkek — megtekintésére.

Nagyságos asszonyok! Nagybe-sű pártfogásukat kérem 2044

kiváló tisztelettel

Özv. Konschitzky Józsefné,
Kiskörut 20. sz. 5. sz. ajtó.

Erdélyi szürposztó-raktár.

Pokrócok

érkeztek a téli időnyre és pedig:

Gazdasági 16 pokrócok
Ágytakaró pokrócok
Futó pokrócok
Kórházi pokrócok
Ablak elő pokrócok
Vasaló pokrócok
Kocsi pokrócok
Brassói hosz-szuszóru pokrócok
Fürdő pokrócok

csakis bazal gyártmányok leszállított árak mellett kaphatók az

Erdélyi és Bácskai Iparáru Raktár

Reich B. Károly

Fia és Társa

Aradon, Andrassy-tér 5. sz., (Verbos-ház.)

Erdélyi szürposztó-raktár.

Egy csoda hangszer!

Uj!

a Trombino.

Tanulás és hangjegy ismeret nélkül azonnal játszhatja mindenki rajta a legszebb dalokat, táncdarabokat, indulókat, u. m.: Sackingeni trombitás, Sei nicht böß, Beim Souper, Radecky induló stb. és még 200 más kiváló zenedarabot, ezen az újtalálmányu, ki-tűnő és elegánsan kiállított trombitán az u. n.

„Trombino“-n.

A Trombino a jelenkor legszenzációsabb találmánya és mindenütt nagy feltűnést kelt, különösen akkor, ha valaki egy társaságban egyszerre csak mint kürtművész lép fel, holott az illetőnek ezen tehetségéről azelőtt senki tudomással nem birt. Minden dal tanulás, fáradság és erőlködés nélkül azonnal játszható, csak a megfelelő hangjegy szalagot kell beilleszteni. **Pompás zene, szép és erőteljes hangokkal.** Mulatságoknál, társaságokban vagy otthon, a legszebb szórakozás. Kerékpár-, kocsi- vagy gyalog-kirándulásoknál, csolnakázásnál a legmulattatóbb kísérő. Tánczhoz vagy enekkisérethez kiválóan alkalmas. A Trombino gazdag tartalmu daljegyzékkel együtt, melyben könnyen megérthető magyarazat is van: I. minőség finom nickelézéssel 9 dallal **3 Irt 50 kr.** II. minőség finom nickelézéssel 18 dallal **6 Irt 50 kr.** Dal-lemezek az I. minőséghez darabonként **30 kr.**, a II. minőséghez **50 kr.**

Egyedüli szétküldési hely utánvétellel

1018

KERTÉSZ HENRIK, Bécs, I. Fleischmarkt 18—976.

Gyönyörű padlókat

kapunk kefe, viasz és festék nélkül, ha a világhírű

DYNALIN-PASTÁT

használjuk. Minden normális szoba padlója — akár kemény vagy puha fából (linoleum is) két puha rongy és némi Dynalin-pasta segítségével néhány perc alatt csodaszép világosbarna, pompásan fényes lesz és hamar megszárad.

A Dynalin-pasta alkalmazásával még a következőket lehet elérni:

Minden butordarab, akár puha, akár kemény fából van, akár matt vagy fényezett, olyan lesz, mint az új és a **feltűnően** 3-4 szeri tisztítás után.

Márványablak, márványkövek, akár milyen öregek is, **egy perc alatt mint a tükör úgy tündökölnék.**

Világos csipők gyönyörű szépek lesznek és a bőr feltűnő tartósságot nyer. **Lakkcipők,** akár milyen öregek, pompás fényt nyerne és a bőrt konzerválja.

☛ Egy adag ára, elégséges 3 ablakos szobához ☛

☛ 2 kor. 20 fill. ☛

585

☛ Földadag 1 korona 10 fillér. ☛

Főraktár Ausztria Magyarország részére:

Longlife-vállalat, Bécs,
VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)

☛ Mint különlegességet ajánljuk: ☛

a „**Lyma-tinktúra**“-t, melylyel poloskát és annak petéit garancia mellett teljesen ki lehet irtani. — Egy nagy üveg ára 1 kor. 30 fillér.

Megrendelhető a **Longlife-vállalatnál, Bécs, VI. Gumpendorferstr. 34. (ezelőtt Burggasse 10.)**

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1903. évi december hó 3-án d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1903. évi szeptember hó végéig lejárt **ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak** alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

12036	12091	12366	12651	12752	12790	13059	13157	13184	13416	13496
13547	13906	14016	14029	14150	14156	14158	14279	14315	14470	14894
14982	15073	15209	15266	15358	15604	15689	16077	16200	16431	16621
16667	16673	16689	16714	16770	16888	17005	17161	17178	17404	17470
17472	17640	17645	17782	17798	17852	17920	17939	17946	18013	18016
18120	18128	18157	18197	18204	18217	18244	18257	18353	18424	18544
18603	18631	18717	18740	18838	18906	18963	18965	19016	19059	19197
19241	19337	19386	19387	19388	19409	19497	19568	19608	19627	19641
19720	19728	19751	19765	19915	44	52	94	97	295	312
325	345	458	474	587	725	741	752	763	776	806
879	931	944	986	1008	1060	1066	1101	1137	1152	1159
1179	1273	1291	1357	1384	1493	1521	1528	1537	1735	2004
2033	2046	2125	2153	2345	2359	2364	2367	2371	2441	2494
2506	2516	2526	2532	2533	2602	2650	2657	2676	2711	2733
2762	2785	2871	2938	2951	2958	3000	3012	3033	3055	3062
3134	3156	3157	3176	3225	3248	3282	3309	3355	3422	3465
3530	3555	3565	3569	3576	3578	3614	3622	3714	3727	3737
3789	3799	3803	3838	3863	3879	3899	3920	3964	4002	4004
4010	4043	4045	4121	4132	4136	4182	4223	4242	4272	4277
4279	4303	4351	4452	4505	4520	4572	4576	4601	4674	4684
4766	4801	4847	4895	4897	4941	5085	5093	5098	5119	5120
5138	5199	5225	5244	5232	5285	5407	5443	5480	5498	5533
5586	5605	5635	5661	5683	5699	5723	5748	5762	5763	5764
5776	5793	5804	5820	5822	5841	5848	5868	5885	5890	5911
5912	5913	5914	5915	5916	5916	5916	5916	5916	5916	5916

Arad, 1903. évi november hó 7-én.

Az igazgatóság.

Őszi és Téli divat-kelmék

beszerzésénél minden hölgy saját érdeke, hogy áruháza rendkívüli nagy választéku

Divatkelme

ujdonságait

megtekintse, melyeknek árai

versenyen kívül

állók.

Rendkívül előnyös vételek.

120 cm. széles Cytelin kelmék,
120 cm. „ Sima női posztók,
120 cm. „ Csomós szövésű kelmék,
140 cm. széles Costüm kelmék, fekete és színes.

Mosó - bársony

remek mintákban.

Francia flanel

és jó mosó

barchetok.

Singer

Sándor

divatáruháza

ARAD,

Andrássy-tér 20.

Fischer Eliz-ház. 1867

Vidékre a teljes mintagyűjtemény kívánatra postafordultával megküldetik.

Hívteljesítések teljesen ingyen ad a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudakozóknak kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseik felvételnek a kiadóhivatalban: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri belkiadásának ára 4 fillér, vastagabb betűkét 5 fillér. — Családot kereső vagy csalátnak ajánló apró hirdetés 20 szócikra hármas minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 filléret és 1 koronáért kaphatók lapunk előruktatójával.

Jó forgalmu

szatócs üzlethelyiség, mely régen fennáll, több lakással együtt Aradon, Fejsze utca 44. sz. házamban kiadó. Czukor László. 2340

Eladó ház,

mely még 10 évig adómentes, áll 2 szép nagy szoba, konyha, pincze, folyosó, minden hozzátartozó mellékkeiségekkel és egy kis kerttel együtt 3400 koronáért eladó. Készpénz 1100 kor. átvehető. Bővebbet a kiadóban. 2348

Nősülni óhajt

80 éves róm. kath. fiatalember, üzletvezető 1400 korona évi fizetéssel. Feleségül vesz házas, csinos 20—25 éves leányt pár ezer forint hozománnyal. Titoktartás, becsületszó! Leveleket kérek Arad, posterestante „Titok“ cím alatt fényképpel és a hozomány megjelölésével. 2394

Weitzer János toll.

 Doboza 2 kor. 40 fill. Nikkelezett aczéliből. 2252 Kapható: Ingusz I. és Fianál. Telefon 517.

Két szobás udvari lakás

november 1-től kiadó. Csiky György-utca 13. szám. 2269

Kerestetik

egy középkori jóra való minden szakácsnő, ki a háztartás minden ágában tökéletes jártassággal bír. Fizetés 20 korona. Cím a kiadóhivatalban. 2403

Szilvórum!

Kohn S. N. féle kiváló finom, valódi ó szilvórum üvegenként kapható: Éles Ámin, Fejér Gyula, Lázár Gyula és Záray Béla urak üzleteiben. 2408

Társat keresek

egy új találmányhoz, a mi szabaddalmazva van, 4—500 forinttal. — Háby József, Nagyvárad-ut 8. sz. Arad. 2407

Lakás kiadó!

Boros Béni-tér (Fő-u.) 15. sz. házban egy erkélyes első emeleti lakás vízvezetékekkel, ugyszintén egy üzlethelyiség azonnali kiadók. Értekezhetni úgy nőtt, aj 6 12. 2408

Modern villany luszterek,

néhány darab butor és képek igen olcsón eladók: Boros Béni tér 15. ajtó 12. 2409

Gyógyszerész gyakornok.

Egy hat osztályt végzett intelligens fiatal ember gyógyszerész gyakornoknak ajánkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2416

Nagymennyiségű

I É C Z eladó

az Aradi Nyomda Részvénytársaságnál.

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó Aradon, Nagyvárad-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és elírás szerint, ugyszintén elvállal javításokat, átalakítást és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett. 1458 Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsősorú szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőimet legszolidabban kiszolgálhassam.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1893. évi XXXI. tc-z. alapján. Tőke és kezesség nélkül némi szorzalommal koanyn elérhető havonta 300—500 korona kereset. Ajánlatok intézendők a „Szerecsse Hirdető“ kiadóhivatalnak, postafiók 180, Budapest. 2317

KINTZLER ZOLTAN

Cronometer műorás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 1631

Pontos és szolid kiszolgálás!

Kávé és Tea első kézből,

vagyis egyenesen a termelőtől, ennek következtében teljes jótállás valódi, hamisítatlan minőségért a kénzelhető legolcsóbb árak mellett.

Több mint 100.000 holdas jávaszigeti birtokunk a legrendszeresebb módon kezeltek, kávéfajtáink igen zamatosak és kitűnő minőségűek. Saját védjegyünk Jávaflor.

Kávé: 1854

Jávaflor legfinom. 4 3/4 kilo frt 6-65
finom 4 3/4 " " 5-90
Jávabrazil keverék 4 3/4 " " 5-45

Vám és bérmentve minden postaállomáshoz szállítva. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Turk és Társa

Jávaszigeti nagybirtokosok saját termésű kávé és tea eladás, Trieszt via dell' acquedotto 38.

Vinga nagyközségben

a piac téren, igen forgalmas helyen, 4 szoba, pincze, jégverem, istállóból álló

háza,

melyben szép 2315

korcsmahelyiség van,

regále joggal 3, esetleg 6 évre

bérbeadandó,

esetleg örök áron eladó.

Bővebbet Manusov József tulajdonosnál, Vingán 272. sz.

Telefon 242. sz.

Kalmár * *

* * József

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép rak-tára 2072

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok család

Singer varrógépeket,

karikahajós (Ringschiff) gépeket

házi vagy ipar. hasznára 5 évi

írásbeli jótállással, kedvező havi

részletfizetés mellett

Varrógép javítások

jótállás mellett eszközölt te k.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. 2026 Küldje be címét E. 936. jellege alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

Igaz Sándor

műorás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán.

Raktáron tart: különlegességi zsebórákat, u. m.: Longines, Omega, Bonn-ur stb. valamint mindennemű inga-, fali- és ébresztő órákat pontosan szabályozva. 2261

Ékszer nagy választékban.

Saját óra és ékszerjavító

műhelye.

Mindig éles!

Félrelépés kizárva!

kiváló előnye az

eredeti H-patkóknak.

Az utánzatok ellen minden H-patkó az itt látható gyári védjeggyel van ellátva. A vásárlásnál erre ügyeljünk és utasítsunk minden utánzatot vissza, mert azok használhatatlanok.

Leonhardt & Co.

Berlin-Schöneberg. 2296

Kérjünk képes árjegyzéket.

Vezérképviselők Auszria-Magyarország részére: Kaszab & Breuer, Budapest VI.

Mérleg-javító műhely!

Weisz Jenő

épület és műlakatos

Aradon, Szent Pál-utca 1. szám,

(a zsidó templommal szemben.)

Ajánlja magát minden az épület műlakatos és mérlegszakmába vágó munkák elkészítésére, u. m.: épület vasalások, sírrácsok, kovácsolt vasból kerítések, takaraktűzhelyek, szivattyus kutak és mindennemű mérlegek javítását. Továbbá el által vízvezeték és fürdőszobák berendezését, jutányos árak, pontos, gyors és legjobb kivitelben. 1458

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

legjobb valódi francia

1434

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Porter-Czipők.

Elegáns és tartós téli czipők legolcsóbb beszerzési forrása

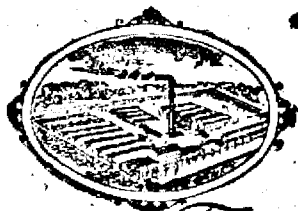
Porter Vilmos Nagy Áruházában Arad, Szabadság-tér.

Külső-átvitel kora reggeltől késő estig.

Telefon 324.

Czipő-árjegyzék ingyen és bérmentve.

MAGYAR GYAPJUÁRU-
KATONAPOSZTÓ- ÉS TAKARÓ-GYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ZSOLNÁN.

ZSOLNA, 1903. május 20. napján
Gyapjú- és Takaró-gyár

Teljeskörű Neumann M. úrnak
Budapestre.

Erősen kérem, hogy
hogyamálunk megrendelt
valódi kék Cheviot „Admiral”
Melton „Hungaria”
szürke Cheviot „Zsolna”
szürke Diagonal
szürke Double
Zsolnai gyártmányt kérem s ezen áruk a legjobb
belföldi gyártásból kerülnek ki, mert is azok jószágát
értékesítéssel vállalkozunk.

MAGYAR GYAPJUÁRU-
KATONAPOSZTÓ ÉS TAKARÓ-GYAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZSOLNÁN.

Neumann M.

Hivatkozva a tuloldali levélre, értesitem a t. övö-
könséget, hogy a felsorolt cikkek úgy nálam, vala-
mint az összes magyarországi főközségeimben és pedig:
Arad, Debrecen, Kassa, Kolosvár, Pécs, Pósony,
Nagyvárad és Temesvár, állandóan kaphatók.

Tisztelettel

Neumann M.
Budapest, Múzeum-körút 1. sz.

Férfi-öltöny

Zsolnai divatcsik-szövetből... 40 kor.
Zsolnai Lodenből «Hungaria Melton»... 40 »

Férfi-ulster

Zsolnai szürke double-szövetből (pélés nélkül)... 40 kor.
Zsolnai szürke double-szövetből (Prinz Wales façon) 52 »

Fiu-öltöny, hosszú nadrággal

Zsolnai Hungaria Meltonból, tiszta magyar gyapjú... 27 kor.
Zsolnai divatcsik-szövetből... 30 »

Fiu-öltöny, «Complet» rövid nadrággal és mellényvel

Zsolnai szürke Hungaria Meltonból... 18 kor.
Zsolnai valódi kék Cheviot «Admiral»... 26 »
Zsolnai divatcsik-szövetből... 22 »

Gyermek-ruhák, «Costüm» térd vagy lengyel-nadrággal

Zsolnai szürke Hungaria Meltonból... 15 kor.
Zsolnai valódi kék Cheviot «Admiral»... 14-18 »
Zsolnai divatcsik-szövetből... 15-20 »

ARAD; NEUMANN M.
CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

férfi-, fiu- és gyermek-
ruha-telepe